

PROTOKOLL

for

møte i Omsetningsrådet

fredag 23. juni 2023 kl. 08:30

i

Landbruksdirektoratet

Møtet ble hevet kl. 10:20.

Til stede:	Björg Tørresdal, Thea Susanne Skaug (digitalt), Bjørn Gimming, Vegard Vigdenes (vara for Tor Jacob Solberg), Trine Hasvang Vaag (digitalt), Arne Elias Østerås (vara for Anne Jødahl Skuterud), Anne Berit Aker Hansen, Gaute Lenvik, Bjørn-Ole Juul-Hansen (digitalt), Arnfinn Hongseth og Johnny Ødegård (vara for Marit Haugen)
Forfall:	Tor Jacob Solberg, Anne Jødahl Skuterud, Marit Haugen
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Marit Jerven (tom sak 47/23), Knut Berg, Elsebeth Hoel, Linn Borsheim (tom sak 47/23), Hans Peder Hvide Bang, Jannicke Jensen Myhre, Sander Mardal, Hege Heiberg, Kari Helen Telfer, Ellen Karin Solevåg og Ida Louise Bjønness

Saksliste

045/23	Godkjenning av innkalling og dagsorden.....	2
046/23	Godkjenning av protokoll fra forrige møte.....	4
047/23	Orientering fra markedsregulator.....	6
048/23	Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - sats 2. halvår 2023.....	8
049/23	Egg - Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 1. halvår 2023.....	12
050/23	Kjøtt - Satser i markedsreguleringen 2023 – orientering.....	15
051/23	Kjøtt - Markedsregulerende tiltak storfe.....	18
052/23	Kjøtt - Norturas oppfølging av vedtak knyttet til kjøttfondets størrelse og trekkrettigheten.....	21
053/23	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2. halvår 2023.....	26
054/23	Melk - Orientering om revidert budsjett for markedsreguleringen av melk i 2023.....	33
055/23	Melk – Tydeliggjøring av regelverket for overføringstransport av melk.....	36
056/23	Korn - Forslag til maksimal omsetningsavgift korn 2023/2024.....	43
057/23	Jordbruksoppgjøret 2023 - saker som vedrører Omsetningsrådet.....	48
058/23	Kjøtt - Satser markedsreguleringen 1. halvår 2023.....	51
059/23	Kjøtt - Henvendelse fra LMD om reguleringslagring svin.....	55

Sak nr.: 045/23	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saks nr.: 23/41765- 1

Møtebehandling

Protokollen i sakene 53/23, 54/23 og 56/23 som omhandler omsetningsavgiftene frigis ved møteslutt.

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter er sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Sak nr.: 046/23	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saks nr.: 23/41765- 2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 22. mai 2023 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

Sak nr.: 047/23	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saks nr.: 23/25897- 3

Møtebehandling

Landbruksdirektoratet ga en orientering om arbeidet rundt tørkesituasjonen i Sør- og Østlandet.

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Korn Arne Elias Østerås
- Kjøtt og egg Trine Hasvang Vaag
- Melk Johnny Ødegård

Presentasjonene er lagt ut i skyløsningen Jottacloud.

Sak nr.: 048/23	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - sats 2. halvår 2023	Saks nr.: 22/74878- 17

Beskrivelse

Ordningen med priskompensasjon for skilleprodukter av egg ble etablert med virkning fra 1. juli 2013. Omsetningsrådet skal forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon. Landbruksdirektoratet foreslår at satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for andre halvår 2023 settes til kr 13,82 per kg hvite, en reduksjon fra kr 14,08 per kg inneværende halvår.

Varighet av tiltaket og sats for priskompensasjon, som skal fastsettes i forskrifts form, sendes herved på høring til rådets medlemmer som representerer et bredt utvalg av berørte interesser. Det legges til grunn at høringen skjer muntlig i møtet 23. juni 2023 jf. forvaltningsloven § 37. Dette er i tråd med langvarig praksis for behandling av endring av satser i Omsetningsrådet.

Hjemmel

Forskrift 2020-06-22 nr. 1398 om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg § 5 med hjemmel i lov 1936-07-10-6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11, første ledd.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra DAVA Foods Norway AS mottatt 15. mai 2023 (unntatt offentlighet)
Brev fra Nortura SA mottatt 15. og 23. mai 2023 (unntatt offentlighet)

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet fastsetter sats og tidsperiode for priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg med følgende endringsforskrift:

«Forskrift om endring i forskrift om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg

Fastsatt av Omsetningsrådet 23. juni 2023 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd.

I

I forskrift av 22. juni 2020 nr. 1398 om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg, gjøres følgende endringer:

§ 5 Satser for priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter fjerde ledd skal lyde:

Satser for priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg i perioden 1. juli 2023 til 31. desember 2023 skal være 13,82 kroner per kilogram eggehvite.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2023.»

Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - sats 2. halvår 2023

Saksbehandling og høring

Varighet av tiltaket og sats for priskompensasjon, som skal fastsettes i forskrifts form, sendes herved på høring til rådets representanter som representerer et bredt utvalg av berørte interesser. Det legges til grunn at høringen skjer muntlig i møtet 23. juni 2023 jf. forvaltningsloven § 37. Dette er i tråd med langvarig praksis for behandling av endring av satser i Omsetningsrådet.

I henhold til forskrift om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg § 5 kan det gis priskompensasjon per kg solgte vare ved innenlands produksjon av skilleprodukter. Landbruksdirektoratet foreslår en kompensasjonssats basert på søknadene fra Nortura SA og DAVA Foods Norway AS, som vil gjelde for kommende halvår, dvs. fra 1. juli til 31. desember 2023. Omsetningsrådet fastsetter kompensasjonssatsen forskuddsvis.

Bakgrunn

Ordningen med priskompensasjon for skilleproduksjon av egg ble etablert med virkning fra 1. juli 2013. Omsetningsrådet skal halvårlig og forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon for skilleproduksjon av egg. Satsen for andre halvår 2023 fastsettes i tråd med bestemmelsene vedtatt 19. februar 2014, sak 05/14. Før 2016 hadde ordningen kun Nortura SA som søker. I mai 2016 ble DAVA Foods Norway AS godkjent som skillevirksomhet og har sendt inn sine produksjonsprognoser for andre halvår 2023.

Det er etterspørselen etter plomme som avgjør hvor mye egg som går til skilling. Behovet for skallegg til skilling er derfor beregnet utfra skillekalkylen med 29 prosent plomme og 52 prosent hvite. Hviten blir forsøkt solgt til ulike markeder i Norge, og den resterende hviten blir eksportert. Generelt produseres mer plomme for salg til majones og dressing på våren enn om høsten. Det medfører en høyere eggehviteproduksjon og dermed større eksportandel i vårhalvåret. Planlagt gjennomsnittlig engrospris for skallegg for andre halvår 2023 er satt til kr 25,00 per kg. Dette er en økning av prisen på 1 krone i forhold til gjeldende planlagte gjennomsnittlig engrospris.

Sats for andre halvår 2023

Satsen for andre halvår 2023 beregnes ut fra aktørenes salgsprognoser for kommende halvår, og Landbruksdirektoratets vurdering av prisforhold på skallegg innenlands og plomme- og hviteprodukter innenlands og utenlands. Det er for andre halvår 2023 to aktørers salgsprognoser, Nortura og DAVA Foods Norway, som ligger til grunn for Landbruksdirektoratets vurdering og forslag til sats for priskompensasjon av eggehvite. For andre halvår 2023 er samlet salg av eggehvite anslått til 905 tonn, tilsvarende ca. 1 739 tonn egg og en budsjettert kostnad på 12,5 mill. kroner.

Landbruksdirektoratet har ut fra antatt salgsverdi av skilleprodukter og kostnadene på skalleggene inkludert knekking/skilling, beregnet en sats for priskompensasjon ved salg av hvite til kr 13,82 per kg for andre halvår 2023. Satsen for første halvår 2023 er kr 14,08 per kg hvite.

Landbruksdirektoratets vurdering

Oppgaven fra Nortura SA og DAVA Foods Norway AS over skillevirksomhet andre halvår 2023 er basert på deres prognoserte salg og priser. Landbruksdirektoratet har vurdert de prisene som er satt for de ulike produktene i kalkylen. Hovedårsaken til en reduksjon i satsen er endring i priser. Utover dette har ikke Landbruksdirektoratet vesentlige merknader til de mottatte kalkylene. I oppgavene ligger det konkurransesensitiv informasjon, og disse er derfor ikke lagt ved innstillingen.

Med få reguleringstiltak bidrar tiltaket til å sikre en avsetningskanal for egg som bidrar til at det kan opprettholdes et tilbud om norske egg til konsum gjennom hele året.

Etter gjennomgang og vurdering av innkomne data, foreslår Landbruksdirektoratet at Omsetningsrådet vedtar en endringsforskrift som angir satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for andre halvår 2023 til kr 13,82 per kg hvite.

Sak nr.: 049/23	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Egg - Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 1. halvår 2023	Saks nr.: 23/39601- 2

Beskrivelse

Nortura har foreslått satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter for første halvår 2023. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslaget. Endringene av satsene har grunnlag i endret rente og pris.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg, fastsatt av Omsetningsrådet 29. mars 2012, punkt 2 og 3, med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura datert 15. mai 2023

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Det fastsettes følgende satser for markedsregulering av egg for første halvår 2023:

Reguleringstiltak og varegruppe   *Satser i øre per kg 1. halvår 2023*

Kjølelagring per uke

Egg	17,1 øre per kg
Heleggpulver	18,1 øre per kg

Fryselagring per måned

Heleggmasse	28,5 øre per kg
Eggehvite	26,1 øre per kg

Egg - Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 1. halvår 2023

Generelle forutsetninger ved beregning av nye satser

I Norturas forslag til satser for markedsregulering i eggsektoren første halvår 2023 er det ikke lagt opp til prinsipielle endringer i forutsetningene for satsene. Endring av satsene har primært grunnlag i endret rente og pris.

Prisgrunnlag

Prisgrunnlaget for egg er knyttet til definisjonen av representantvaren i jordbruksavtalen. For eggprodukter er det råvare fra frittgående høner som blir brukt. Ved beregning av satser er Nortura SAs engrospriser benyttet. Nortura har i satsberegningene for første halvår 2023 benyttet følgende engrospriser per kg:

Egg	kr 24,07	(23,07)
Heleggmasse	kr 44,78	(41,18)
Heleggpulver	kr 160,99	(148,99)
Eggehvite	kr 37,91	(33,10)

Priser for andre halvår 2022 står i parentes.

Rente på mellomværende

Rente på mellomværende fastsettes av Landbruksdirektoratet per halvår på basis av en sammenveing av nominell NIBOR 3-md. rente med tillegg på 0,40 prosent per år. Landbruksdirektoratet har fastsatt rentene for kapitalbinding i markedsreguleringen til å være 3,99 prosent per år for første halvår 2023. For andre halvår 2022 var rentesatsen på 3,24 prosent per år.

Lagringskostnader

Overskuddsegg lagres primært på fast lager hos Cooling Partner, og for dette halvåret er hele reguleringslageret på egg her.

Håndteringskostnaden for egg er kr 42,92 per pall. Kostnadene fordeles på seks uker, fordi det forutsettes en gjennomsnittlig lagertid på seks uker. Det lagres ca. 630 kg egg på en pall. Lagerleien er kr 38,00 per pall per uke. Håndteringskostnaden og lagerleien har økt fra andre halvår 2022. For andre halvår 2022 var håndteringskostnaden kr 39,00 per pall og lagerleien var kr 37,00 per pall per uke.

Fra andre halvår 2020 ble kostnadene for egg Brett inkludert som en nødvendig del av lagringen av eggene. Disse egg Brettene er nødvendige, skrev Nortura, når eggene skal fraktes videre fra hønsehuset og ved lagring.

Kostnadene med egg Brett omfatter:

- Egg Brett verdi som dekkes med kapitalbinding
- Klargjøring av egg Brett etter lagring ved
  - Ekstra returtransport
  - Ekstra rengjøring

Ekstra transport og rengjøring av egg Brettene fordeles på seks uker gjennomsnittlig lagringstid.

Returtransport:	= 1,4 øre per kg per uke
Vask:	= 0,9 øre per kg per uke
Sum kostnader egg Brett:	= 2,3 øre per kg per uke

Lagringskostnader hos Cooling Partner og håndtering av egg Brett per kg egg per uke blir etter dette:

Håndtering:	4 292 øre/ 6 uker / 630 kg	= 1,14 øre per kg per uke
Lagerleie:	3 800 øre / 630 kg	= 6,03 øre per kg per uke
Håndtering egg Brett:		= <u>2,3 øre per kg per uke</u>
Lagerkostnader per kg per uke:		= <u>9,5 øre per kg per uke</u>

Dette er en økning på 0,37 øre per kg fra andre halvår 2022.

Svinnkostnader

Etter at Nortura fikk et nytt datasystem (SAP) fikk de muligheten til å gjennomføre en ny analyse av svinn på lagrede egg. Systemet gjør at Nortura kan sammenlikne vekt på enkeltpaller før og etter lagring. Datagrunnlaget Nortura nå har viser at svinn per uke per pall er 0,2 prosent. Dette svinn kommer av en naturlig prosess hvor noe av vannet i eggehviten i egget fordamper under lagring og eggene blir lettere og lettere. Svinnkostnaden har Nortura beregnet til 5,41 øre per kg egg.

Kjøle- og fryselagring

Satsene for lagring inkluderer dekning for renter, forsikring, svinn, lagerleie og håndtering. Sammenlignet med satsene for kjølelagring i andre halvår 2022 er det foreslått en økning på 0,8 øre per kg egg og 3,1 øre per kg heleggpulver. For satsene for fryselagring er det foreslått en økning på 3,8 øre per kg heleggmasse og 3,4 øre per kg eggehvite. Nortura forklarer økningen i satsene for eggprodukter med endring i rentegodtgjørelse og pris på egg og eggprodukter.

Nortura foreslår følgende satser:

Kjølelagring per uke

Egg	17,1 øre per kg	(16,3 øre per kg)
Heleggpulver	18,1 øre per kg	(15,0 øre per kg)

Fryselagring per måned

Heleggmasse	28,5 øre per kg	(24,7 øre per kg)
Eggehvite	26,1 øre per kg	(22,7 øre per kg)

Satser for andre halvår 2022 står i parentes.

Landbruksdirektoratets vurdering

Lagerkostnadene hos Cooling Partner var de samme fra 2019 til første halvår 2021. Lagerkostnadene økte noe andre halvår 2021, og inkludert kostnader knyttet til egg Brett ble disse kostnadene redusert i 2022. For første halvår 2023 har lagringskostnadene økt noe.

Rentesatsen har økt fra 3,24 prosent per år for andre halvår 2022 til 3,99 prosent per år for første halvår 2023, og det har også vært økning i engrosprisene for alle varelinjene. Nortura har foreslått en økning i satsene for første halvår 2023. Endring av satsene har primært grunnlag i en økning av renten og en økning i pris på egg og eggprodukter. I tillegg har Nortura hatt en grundig gjennomgang av svinnkostnadene på enkeltpaller før og etter lagring. Dette datagrunnlaget viser at det er 0,2 prosent svinn på egg per uke per pall og er inkludert i den økte satsen for helegg. Grunnlag og beregning av foreslåtte satser er i tråd med tidligere praksis.

Landbruksdirektoratet tilrår at Norturas forslag vedtas som satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter for første halvår 2023.

Sak nr.: 050/23	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Kjøtt - Satsler i markedsreguleringen 2023 - orientering	Saks nr.: 22/76954- 19

Beskrivelse

I Omsetningsrådets møte 9. desember 2022, sak 99/22, ble rådet orientert om at Nortura ville foreslå satsler for markedsreguleringen av kjøtt for 2023 i løpet av første halvår 2023. Nortura informerer nå om at de kommer tilbake til Omsetningsrådet i september med en vurdering av satsene. Grunnen til dette er at det trolig vil bli noen endringer som kan påvirke godtgjørelsen til fryserier som Nortura har avtale med.

Saken legges frem for Omsetningsrådet til orientering.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt, fastsatt av Omsetningsrådet 31.03.2011, punkt 3-1-1, med hjemmel i forskrift av 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura datert 1. juni 2023

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar saken til orientering.

Kjøtt - Satser i markedsreguleringen 2023 - orientering

Nortura vil komme tilbake til Omsetningsrådet i september med en vurdering av satsene i markedsregulering av kjøtt i 2023. I brev datert 1. juni 2023 forklarer de bakgrunnen for at de ikke foreslår satser på nåværende tidspunkt.

Informasjon fra Nortura

Nortura skriver følgende i sitt brev av 1. juni 2023:

«Vurdering av nye satser for markedsregulering av slakt (frysesatser)

Totalmarked vil komme tilbake til Omsetningsrådet i september med en vurdering om satsene bør endres i 2023.

Det vil trolig bli noen endringer som kan påvirke godtgjørelsen til fryserier Nortura Totalmarked har avtale med.

Et viktig forhold som har endret seg er innføringen av ny arbeidsmiljølov. Markedsregulering av kjøtt er både svært sesongbasert, men også til tider svært uforutsigbart. Tidligere har dette vært løst med å innleie av arbeidskraft i de periodene det er stort behov. Nå blir dette noe endret med ny arbeidsmiljølov, og fryseriene jobber nå for å finne løsninger på dette. Det vil nok være noe forskjellig løsning mellom de ulike aktørene og Totalmarked vil gå i forhandlinger når de har sine forslag til løsning klart. Mindre fleksibilitet i forhold til å innleie i korte perioder vil trolig medføre noe økte kostnader.

Vi opplevde at tilgangen på emballasje for helt slakt til innfrysning kunne blitt en knapphetsfaktor høsten 2022. Emballasjebransjen har endret seg de siste årene. Det er ikke lenger store lagerbeholdninger tilgjengelige. Totalmarked mener at det er fornuftig at det gjøres et engangsinnkjøp av emballasje til innfrysning av helt slakt som et beredskapslager som til en hver tid ligger tilgjengelig hos fryseriene. Med leveringstider på 2-3 måneder på emballasje er det en sikkerhet for bonden og Nortura som markedsregulator at det er tilgjengelig emballasje i Norge dersom behovet for innfrysning blir større enn prognosert.»

Landbruksdirektoratets vurdering

Satsene i markedsreguleringen av kjøtt har normalt vært til behandling i Omsetningsrådets junimøte. I forbindelse med fastsettelse av satsene for 2021 foreslo Nortura at fremtidige søknader behandles av Omsetningsrådet i desember for det kommende året, men dette har foreløpig ikke blitt gjennomført. I Omsetningsrådets møte 9. desember 2022, sak 99/22, orienterte Nortura Omsetningsrådet om at de ville legge frem forslag om satser for 2023 i løpet av første halvår i 2023. Nå vil Nortura utsette behandlingen av satser til september. Bakgrunnen er at det trolig vil bli noen endringer som kan påvirke godtgjørelsen til fryseriene som Nortura har avtale med, blant annet på grunn av innføring av ny arbeidsmiljølov og endringer i emballasjebransjen.

I markedsreguleringsforskriften § 3-2 fjerde ledd står det følgende:

«Alle oppgaver vedrørende reguleringsvirksomheten skal fremmes halvårlig, spesifisert pr. måned, for Omsetningsrådet av eller gjennom markedsregulator med mindre annet er bestemt.»

Det er ikke satt noen frist i regelverket for når oppgavene skal være levert, men praksis har vært innen 15. september. Oppgaven bør fortsatt fremmes halvårlig i tråd med regelverket, men Landbruksdirektoratet mener at den kan leveres etter at satsene for 2023 er vedtatt i Omsetningsrådets møte i september.

Når satsene fastsettes så sent på året kan det skje endringer i kostnader som det ikke er tatt høyde for i vurderingen av omsetningsavgiften. Nortura skriver også at endringene trolig vil

medføre noe økte kostnader. Samtidig er utgående balanse for kjøttfondet budsjettert til å være noe over anbefalt nivå med de forutsetningene som ligger til grunn nå, se egen sak. Nortura mener det er dekning på fondet til de eventuelle kostnadsøkningene og at det ikke er snakk om store endringer.

Landbruksdirektoratet mener det er tilstrekkelig at satsene vedtas i september og legger derfor saken frem for Omsetningsrådet til orientering.

Sak nr.: 051/23	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Kjøtt - Markedsregulerende tiltak storfe	Saks nr.: 23/41689- 9

Beskrivelse

Nortura søker Omsetningsrådet om å gjennomføre partisalg av 300 tonn storfekjøttssortering 14% fra reguleringslageret med en ramme på inntil 25 prosent rabatt. Det har ikke vært interesse for kjøp av sortering fra reguleringslageret. Prognosen tilsier stor innfrysing av storfe til høsten, og markedet vil derfor være mettet med sortering. Det er derfor ønskelig både av hensyn til markedet og holdbarhet på sorteringene at de blir solgt ut i sommer eller tidlig høst.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med Norturas søknad.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 2 andre ledd, fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura mottatt 6. juni 2023

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet gir Nortura SA en forhåndsgodkjennelse for å gjennomføre et partisalg i 2023 av inntil 300 tonn storfekjøttssortering 14% fra reguleringslageret med en rabatt på inntil 25 prosent.

Kjøtt - Markedsregulerende tiltak storfe

Nortura søker Omsetningsrådet i brev mottatt 6. juni 2023 om muligheten for å gjennomføre partisalg med en ramme på inntil 25 prosent rabatt på 300 tonn storfekjøttssortering 14% fra reguleringslager.

Norturas søknad om partisalg av storfekjøttssortering 14%

Norturas søknad gjengis her i sin helhet:

«Partisalg av 300 tonn storfesortering 14% fra reguleringslager

Som følge av at det til i noen uker på høsten 2022 ikke var tilstrekkelig med innfrysingskapasitet ble Nortura nødt til å skjære ned ca. 1000 tonn storfe ekstra på eget lager. De ble derfor regulert 300 tonn sortering 14%.

Markedet for salg av biff og filet er godt, mens salget av sortering går noe tyngre. Det har derfor ikke vært interesse for kjøp av kjøp av sorteringer fra reguleringslager.

Prognosen viser at det vil bli stor innfrysning av storfe til høsten (2200 tonn). Da vil markedet være mettet med sorteringer og det er derfor ønskelig både av hensyn til at markedet og av holdbarheten på sorteringene som ligger på lager at disse kan selges ut i sommer/tidlig høst. Ved å gi sorteringene en gunstig pris vil dette kunne medføre at mange aktører viser interesse for å kjøpe sorteringene fra reguleringslager. Totalmarked vil da kunne fordele partiet mellom flere i markedet.

Det ble lagt inn en rabatt på sorteringene på reguleringslager i budsjettet for omsetningsavgift og det bør derfor være dekning i fondet.

Totalmarked søker derfor Omsetningsrådet om en ramme på inntil 25% rabatt på salg av 300 tonn storfekjøttssortering fra reguleringslager.»

Landbruksdirektoratets vurdering

Høsten 2022 var det stor innfrysning av storfe på reguleringslager. Omsetningsrådet vedtok en ekstraordinær økning av rammen for innlegg av storfe på reguleringslager for 2022 til 6 000 tonn, ref. sak 87/22 i Omsetningsrådets møte 20. oktober 2022. Ved utgangen av 2022 var

det 4 877 tonn storfe på reguleringslager. I noen uker høsten 2022 var det ikke tilstrekkelig med innfrysingskapasitet, som gjorde at Nortura skar ned ca. 1 000 tonn storfe på eget lager. Derfor har de regulert 300 tonn sortering 14%. Salget av sortering fra reguleringslageret går dårlig, og Nortura søker derfor om muligheten for gi en rabatt på dette partiet på inntil 25 prosent. Nortura skriver i søknaden at det ble lagt inn en rabatt på sorteringene i budsjettet for omsetningsavgift, og at det derfor bør være dekning på fondet for kjøtt. På spørsmål om totalkostnader ved tiltaket svarer Nortura at de vil være på om lag 7 mill. kroner dersom maksimal rabatt benyttes. I saken om omsetningsavgift er det tatt høyde for en kostnad på om lag 5 mill. kroner, se egen sak.

Prognosen tilsier underskudd i andre tertial, mens det til høsten igjen er forventet stor innfrysing av storfe. Nortura forventer derfor at markedet vil være mettet på sortering til høsten, og det er ønskelig å få ut sorteringen fra reguleringslager før den tid. Sorteringen har holdbarhet til slutten av 2023. En prisreduksjon slik Nortura foreslår kan sørge for økt salg slik at man unngår at sorteringen går ut på dato.

I retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 2 andre ledd tredje setning står det følgende, og Landbruksdirektoratet mener at søknaden kan omfattes av denne bestemmelsen:

«Eventuelle andre avsetnings- og produksjonsregulerende tiltak kan gjennomføres etter forhåndsgodkjennelse fra Omsetningsrådet.»

I retningslinjene punkt 5-2 er det gitt hvilke vareslag av skåret vare som er definert som reguleringsvare. For storfe er det kun storfekjøttssortering 14% som er reguleringsvare av skåret vare. Det er dermed innenfor regelverket at Nortura reguleringslagerer dette vareslaget. Det er ikke åpnet for frysefradrag på skåret vare i regelverket. Det gjelder kun helt slakt, som gitt i retningslinjene punkt 3-2.

Det er innenfor Omsetningsrådets regelverk å reguleringslagre storfekjøttssortering 14%, men det har til nå vært vanskelig å få solgt dette ut igjen fra reguleringslageret. Varen har holdbarhet ut året, og det er derfor ønskelig å stimulere til økt salg for å få varen ut av reguleringslageret og unngå at den går ut på dato. Landbruksdirektoratet innstiller på at Norturas søknad om inntil 25 prosent rabatt ved salg av storfekjøttssortering 14% fra reguleringslager innvilges.

Sak nr.: 052/23	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Kjøtt - Norturas oppfølging av vedtak knyttet til kjøttfondets størrelse og trekkrettigheten	Saks nr.: 22/76484- 6

Beskrivelse

Omsetningsrådet vedtok i møte 27. oktober 2022 sak 091/22 at Nortura kunne inngå en trekkrettighet med ramme på inntil 250 mill. kroner. Løpetiden skulle være til 31. desember 2023, eventuelt med en opsjon for forlengelse i ett år. Rådet vedtok også at Nortura skulle gjøre en vurdering av størrelsen på kjøttfondet og tilhørende trekkrettighet, samt fremme en plan for oppbygging av fondet. Planen skulle sendes sekretariatet før 1. mai 2023 slik at rådet kunne få saken fremlagt i junimøtet 2023.

Nortura søker i foreliggende sak om utsatt frist til 18. august for vurderingen av fondets størrelse, og forklarer bakgrunnen for forsinkelsen og årsaken til nåværende løpetid på trekkretten. Innstillingen er i tråd med Norturas søknad.

Hjemmel

Omsetningsloven § 11 første ledd

Forutsetninger**Vedlegg**

Norturas brev av 6. juni 2023

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet godkjenner Norturas søknad om utsatt frist for leveransen knyttet til sak 91/22 til 18. august 2023.

Kjøtt - Norturas oppfølging av vedtak knyttet til kjøttfondets størrelse og trekkrettigheten

Bakgrunn

I forbindelse med det ekstraordinære innlegget av storfekjøtt på reguleringslager høsten 2022 fremmet Nortura sak om økt ramme for trekkrettigheten knyttet til markedsreguleringen. Omsetningsrådet vedtok i hastemøte 27. oktober at rammen på trekket kunne økes til inntil 250 mill. kroner, og at en vurdering av fondets størrelse med tilhørende plan for oppbygging skulle foreligge før trekkrettigheten ble forlenget ut over 31. desember 2023. Vedtaket fra møtet gjengis i sin helhet her:

1. «Omsetningsrådet godkjenner at Nortura inngår avtale med en eller flere banker om etablering av trekkrettighet med en ramme på inntil 250 mill. kroner. Trekkrettigheten kan benyttes når Norturas finansieringsbehov som følge av pliktene som markedsregulator overstiger tilgjengelige midler i fondet for omsetningsavgift på kjøtt. Kostnadene forbundet med trekkrettigheten kan dekkes over fondet for omsetningsavgift på kjøtt i henhold til gjeldende regelverk.
2. Trekkrettigheten kan etableres med løpetid til 31. desember 2023, eventuelt med opsjon for forlengelse i ett år.
3. Omsetningsrådet gir Landbruksdirektoratet fullmakt til å gjennomgå avtalen om trekkrettighet mellom Nortura og den/de valgte banken/bankene før den inngås endelig for å sikre at den er i tråd med forutsetningene nedfelt i denne innstillingen og gjeldende regelverk. Videre skal signert avtale forelegges Landbruksdirektoratet. Omsetningsrådet samtykker til at rådet ikke får innsyn i disse opplysningene gitt opplysningenes sensitive karakter. Direktoratet kan opptre på vegne av Omsetningsrådet i forbindelse med etableringen av og oppfølgingen av denne avtalen, herunder kan direktoratet gi bekreftelse på at betingelsene for bruk av trekkrettigheten er oppfylt når Nortura skulle ha behov for å benytte den.
4. Trekkrettigheten evalueres i 2023, før eventuell inngåelse av forlenget avtale. Nortura skal gjøre en kostnadsbasert vurdering av behovet for fondets størrelse med tilhørende plan for oppbygging og behovet for en eventuell videreføring av trekkrettigheten ut over 31. desember 2023. Vurderingen skal foreligge innen 1. mai 2023, slik at Omsetningsrådet kan få denne forelagt i rådets møte 23. juni 2023. Ved behov kan Landbruksdirektoratet engasjere den faglige bistand som er nødvendig knyttet til evalueringen.» (vår strek)

Nortura varslet sekretariatet per telefon 27. april og per epost 28. april at de ikke ville nå fristen til 1. mai. De opplyste også at gjeldende trekkrettighet løp ut juni og at det var forlengelsesopsjon på den. I forberedelsene til rådets møte i juni hadde sekretariatet to møter med Nortura hvor vi ba om en formell søknad for utsettelse av vedtatt frist, med en ny plan for leveranse. Nortura leverte sin søknad 6. juni.

Norturas søknad gjengis her i sin helhet:

«Angående sak 091/22 Søknad om utvidet ramme for trekkrettigheten

På grunn av svikt i salget av helslakt storfe i fjor høst, utvidet Omsetningsrådet rammen for innfrysing av storfe fra 2 500 tonn til 6 000 tonn for 2022. I den forbindelse ble også rammen for trekkrettigheten utvidet til 250 mill. kroner. I søknaden signaliserte vi at det på et senere tidspunkt vil være naturlig å vurdere behovet for fondsreserve og forholdet mellom fond og trekkrettighet på nytt i lys av situasjonen høsten 2022.

I pkt. 4 i Omsetningsrådets vedtak heter det: «*Trekkrettigheten evalueres i 2023, før eventuell inngåelse av forlenget avtale. Nortura skal gjøre en kostnadsbasert vurdering av behovet for fondets størrelse med tilhørende plan for oppbygging og behovet for en eventuell videreføring av trekkrettigheten ut over 31. desember 2023. Vurderingen skal foreligge innen 1. mai 2023, slik at Omsetningsrådet kan få denne forelagt i rådets møte 23. juni 2023. Ved behov kan Landbruksdirektoratet engasjere den faglige bistand som er nødvendig knyttet til evalueringen.*»

Vi planla for å levere på bestillingen innen fristen som Omsetningsrådet har satt, men redusert kapasitet i Totalmarked i vår gjorde det nødvendig å prioritere ressursene til oppgaver vi vurderte som mer tidskritiske, her under prisfastsetting og håndtering av ubalanser i markedet. Vi varslet sekretariatet om at arbeidet ville bli forsinket og at vi ikke ville klare å levere innenfor fristen.

En anbefaling om fondsreserve og eventuell videreføring av trekkrettigheten, må legges fram for konsernstyret i Nortura før den oversendes til Omsetningsrådet. Saken vil bli lagt fram for konsernstyret i augustmøtet.

På denne bakgrunn søker vi om at fristen for vurderingen utsettes til 18. august.

Målet om en fondsreserve på 250 mill. kroner har vært uendret over flere år. Det er derfor mye som taler for at fondet bør økes, bl.a. som følge av pris- og kostnadsvekst som har medført at både reguleringskostnader, budsjettene for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet og verdien av reguleringslageret har økt. En oppbygging av fondet fra dagens nivå vil, av hensyn til bondens økonomi, måtte gå over litt tid.

Trekkfasiliteten ble økt til 200 mill.kr i slutten av desember 2022, som er innenfor Omsetningsrådets vedtak. Bakgrunnen for at vi ikke økte til 250 mill.kr skyldes vurdering av hva behovet for finansiering reelt sett ville være.

Forfalltidspunktet ble fastholdt til 29. juni 2023 ut fra ønske fra bankene, men med forlengelsesopsjon på ett år. Nortura varslet bankene 30. mai i år at selskapet ønsker å utøve forlengelsesopsjonen. Vi avventer p.t. bekreftelse på at bankene aksepterer å forlenge.

Nortura var ved årsskiftet 2022/2023 i en situasjon med brudd på sine lånebetingelser («covenants»), og dette medførte økt kostnad for lånerammene generelt, herunder også trekkfasiliteten til toppfinansiering av markedsreguleringslageret. Lånerammen «spiser» i denne sammenheng også av bankenes kredittlinjer mot Nortura, dvs. deres totale rammer for kredittengasjement mot selskapet.

Nortura mener at lånefornyelsen likevel er innenfor Omsetningsrådets vedtak, gitt forholdene på finansieringssiden i selskapet. Selv om forlengelsen som er kommunisert til bankene går ut over kalenderåret 2023, kan dette kanselleres kostnadsfritt på ti virkedagers varsel. Selv om en utredning av fremtidig finansiering av markedsreguleringslageret skulle konkludere med at bruk av låneramme skal avvikes, vil det ta tid å bygge opp et fond som er tilstrekkelig stort til at det erstatter trekkrammen.

Vennlig hilsen

Hilde-Kari Skarstein

Markedssjef kjøtt»

For beskrivelse av det rettslige grunnlaget for – og av historikken til – gjeldende ordning med trekkrettighet, vises det til innstillingen i sak 091/22.

Beskrivelse av Norturas søknad

Nortura søker om at fristen for vurderingen av fondsreserven, eventuelt i kombinasjon med trekkrettighet, utsettes til 18. august. Før denne datoen vil vurderingen bli behandlet i Norturas konsernstyre. De skriver videre at trekkfasiliteten ble økt til 200 mill. kroner i slutten av desember 2022. Den vedtatte rammen på 250 mill. kroner ble med andre ord ikke benyttet fullt ut. Bakgrunnen var en vurdering av hva behovet for finansiering reelt sett ville være.

Ved årsskiftet 2022/2023 var Nortura i en situasjon med brudd på sine lånebetingelser. Forfallstidspunktet på trekkrettigheten ble fastholdt til 29. juni 2023 etter ønske fra bankene. Situasjonen medførte økt kostnad for Norturas lånerammer, inklusive trekkrettigheten knyttet til markedsreguleringslageret. Trekkrettigheten opptar i den sammenheng en del av bankenes totale rammer for kredittengasjement mot selskapet.

Nortura skriver videre at forlengelsen av trekkrettigheten kan kanselleres kostnadsfritt på ti virkedagers varsel. Selv om vurderingen av fondsreserven skulle konkludere med at lånerammen skal avvikles vil det ta tid å bygge opp et fond som er stort nok til at det erstatter trekkrammen.

Om finansieringen av reguleringslageret etter oktober 2023

Norturas søknad om økt ramme for trekkrettigheten til 250 mill. kroner ble behandlet som en hastesak, fordi Nortura trengte å gå i dialog snarlig med bankene sine om en ny kontrakt. Utlånet fra fondet nådde i slutten av november 220 mill. kroner, og Nortura måtte på dette tidspunktet ta trekkrettigheten i bruk. Kontrakten som forelå på det tidspunktet hadde en ramme på kun 50 mill. kroner. Innen jul var denne rammen benyttet fullt ut, og ny kontrakt med utvidet ramme til 200 mill. kroner forelå så vidt i tide før behov for finansiering ut over 50 mill. kroner oppstod.

Gjennom vinteren og våren 2023 har Nortura redusert benyttet trekk, før markedsreguleringslageret igjen begynte å øke i andre halvdel av april. Benyttet trekk er p.t. 103 mill. kroner. Utlånet fra fondet er 220 mill. kroner, og har ligget på dette nivået siden slutten av november 2022.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet vil understreke at Omsetningsrådet på et selvstendig grunnlag har ansvaret for å legge til rette for en forsvarlig finansiering av den virksomheten som skal gjennomføres med grunnlag i omsetningsloven. Dette følger av loven § 5 hvor det heter at «Rådet samler og legg til rette det tilfanget som trengst og gjer framlegg um dei tiltak som bør setjast i verk for å fremja dei fyremåla som er nemnde i § 1.» Det er flere forhold som tilsier at finansieringen av tiltakene knyttet til kjøttsektoren vil være utforende høsten 2023, noe som gjør at Omsetningsrådet har et behov for gode beslutningsgrunnlag for de avgjørelsene som skal tas i denne perioden, dette gjelder særlig anbefaling knyttet til fastsetting av størrelsen på omsetningsavgiften i 2024 i desember, og forholdet til bruk av trekkrettigheter. Det kan også bli behov for en kortsiktig finansiering av store reguleringslagre. Til disse vurderingene er det behov for gode markedsprognoser fra Nortura som regulator.

Landbruksdirektoratet hadde som sekretariat for Omsetningsrådet lagt opp til et tidsløp som skulle gi tilstrekkelig med tid til å utarbeide et godt beslutningsgrunnlag for disse avgjørelsene. Dette omfattet en vurdering og evaluering knyttet til Norturas behov for finansiering innen 1. mai 2023, og en behandling i rådet 23. juni 2023. Med den forsinkelsen som foreligger i leveransen fra Nortura på 2 ½ måned (i følge søknaden skal vurderingen foreligge fra Nortura 18. august) er det behov for at det legges et tett løp frem mot

beslutninger i november og desember 2023. Direktoratet har i rådets protokoll fra oktober 2022 fått anledning til å engasjere ekstern bistand til å vurdere anbefalingene fra Nortura, og derigjennom øke kvaliteten på beslutningsgrunnlaget for Omsetningsrådet. Sekretariatet vil benytte seg av denne muligheten så langt det er nødvendig. Se mer om dette nedenfor.

Trekkrettigheten står i dag i mindre grad som et separat finansielt instrument, sammenliknet med da den først ble etablert i 2010. Trekkrettigheten er i dag én av tre transjer i en syndikert låneavtale som Nortura har med sine tre banker. Trekkretten er isolert til kun å kunne benyttes til markedsreguleringsformål, men betingelsene Nortura oppnår er knyttet til deres finansielle stilling, og påvirkes også av deres oppnåelse av KPIer (key performance indicators) som kommersielt selskap.

Slik direktoratet ser det er det grunn til å gjøre en juridisk vurdering av om og hvor langt det er anledning til å benytte seg av en finansiering av regulatorvirksomheten gjennom en lånefinansiering i regi av Nortura. Det kan i denne sammenheng pekes på at lovens ordning er at virksomheten skal finansieres gjennom omsetningavgift, og at bruken av Norturas låneevne vil kunne innebære en konkurransemessig ulempe for selskapet sammenliknet med andre selskaper som ikke har denne oppgaven.

I sak 91/22 pkt. 4 står det at Landbruksdirektoratet kan engasjere faglig bistand ved behov knyttet til evalueringen av Norturas vurdering av trekkrettigheten. Landbruksdirektoratet ser behov for en ny vurdering av trekkrettighetens egnethet som alternativ finansiering av markedsreguleringen på kjøtt. Oppdraget vi ønsker å gjennomføre inneholder derfor to elementer. Det første er en vurdering av fondets størrelse og hva som gir mest lønnsom bruk av bondens penger i markedsreguleringen, gitt de betingelsene som oppnås på trekkrettigheten i dag. Det andre er en vurdering av hvorvidt trekkrettigheten slik den foreligger i dag virker konkurransevridende eller ei.

For å ha tilstrekkelig med tid, planlegger direktoratet å starte arbeidet med utredningen sammen med et eksternt fagmiljø før Nortura leverer sin vurdering i august. Når vurderingen foreligger vil denne tas med i arbeidet. En foreløpig rapport fra et fagmiljø er planlagt forelagt Omsetningsrådet i møtet 14. september. Dette for at Nortura kan ta denne med seg når de skal behandle omsetningsavgiften for kommende år i sitt konsernstyremøte i oktober. Endelig rapport fra fagmiljøet vil presenteres i rådets møte 6. november.

Norturas søknad forklarer bakgrunnen for at forfallstidspunktet på nåværende trekkrettighet ble fastholdt til 29. juni 2023, og ikke endret til 31. desember slik pkt. 2 i vedtaket fra 27. oktober 2022 lyder. Tatt i betraktning behovet for trekkrettigheten høsten 2022 og våren 2023 vurderer Landbruksdirektoratet det som svært sannsynlig at det vil være behov for ordningen også etter 31.12.2023. Selv om Norturas vurdering av fondsreserven skulle konkludere med at fondet burde økes, vil dette ta tid. I kombinasjon med muligheten for kostnadsfri kansellering på ti virkedagers varsel anser vi at muligheten for å avslutte ordningen, dersom ønsket, likevel er tilfredsstillende. Landbruksdirektoratet har ingen ytterligere merknader til dette.

Sak nr.: 053/23	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2. halvår 2023	Saks nr.: 22/76302- 30

Beskrivelse

Nortura har vurdert nivået på omsetningsavgiften på kjøtt og egg, og de foreslår for Omsetningsrådet at det ikke gjøres endringer i de vedtatte satsene for 2023.

Det har ikke kommet forslag fra styret i Animalia om å endre satsene for kylling og kalkun.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med forslaget fra Nortura.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura datert 15. mai 2023

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar revidert budsjett for markedsregulering av egg og kjøtt i 2023 til orientering.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2. halvår 2023

I møtet 9. desember 2022, sak 117/22, ble det gjort følgende vedtak i Omsetningsrådet:

1. «Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på egg og fjørfekjøtt fra og med 1. januar 2023 fastsettes til:

Egg	kr 1,00 per kg
Kjøtt av kylling	kr 0,28 per kg
Kjøtt av kalkun	kr 0,28 per kg

2. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på kjøtt av storfe fastsettes til kr 3,50 per kg fra og med 1. januar 2023.
3. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på kjøtt av sau og lam fastsettes til kr 2,50 per kg fra og med 1. januar 2023.
4. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på kjøtt av svin fastsettes til kr 1,50 per kg fra og med 1. januar 2023.
5. Under forutsetning av at Landbruks- og matdepartementet fastsetter maksimalsatser som anbefalt i punkt 2–4, fastsettes satsene for omsetningsavgift på kjøtt for 2023 som følger:

For kjøtt av storfe:

Fra 01.01.2023	kr 1,70 per kg
Fra 27.02.2023	kr 2,70 per kg
Fra 27.03.2023	kr 1,60 per kg
Fra 02.10.2023	kr 3,10 per kg
Fra 13.11.2023	kr 2,30 per kg

For kjøtt av svin:

Fra 01.01.2023	kr 0,90 per kg
----------------	----------------

For kjøtt av lam:

Fra 01.01.2023	kr 1,40 per kg
Fra 31.07.2023	kr 0,40 per kg
Fra 11.09.2023	kr 1,40 per kg

For kjøtt av sau:

Fra 01.01.2023	kr 1,40 per kg
----------------	----------------

For kjøtt av svin gjelder satsen også for purke og råne.»

I brev datert 15. mai 2023 foreslår Nortura at de vedtatte satsene videreføres både for egg og kjøtt. Forslaget er med bakgrunn i regnskapstall for 2022 og oppdaterte markedsprognoser. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Nortura 11. mai 2023.

Det har ikke kommet inn forslag fra styret i Animalia om å endre satsene for kylling og kalkun.

Markedsbildet 2023

Storfe

For storfe prognoseres en underdekning på 600 tonn isolert for 2023. Reguleringslageret av helt slakt har så langt minket med om lag 1 800 tonn. Resterende på reguleringslager antas sammen med norsk produksjon og importkvoter å være tilstrekkelig til å dekke salget frem til høsten. I tredje tertial 2023 prognoseres det et sesongmessig overskudd og innfrysing på om lag 2 000 tonn. Det ventes en nedgang i innenlandsk salg på om lag 6 prosent fra et relativt høyt salg i 2022, da det var mindre grensehandel enn normalt. Tilførslene ventes å gå ned med 4 prosent.

Gris

Prognosen for svinekjøtt viser god balanse for året som helhet, med et underskudd på 300 tonn. Reguleringslageret ventes å dekke opp den prognoserte underdekningen i resten av året. Det prognoseres en nedgang i tilførslene på 2 prosent i 2023. Nedgangen i bedekningene er noe større enn forventet effektivitetsøkning. Det forventes en nedgang i slaktegrisvektene på nærmere 1 kg fra 2022.

Sau/Lam

For året 2023 sett under ett ventes det god markedsbalanse for sau og lam. Det prognoseres et reguleringslager av lam på om lag 300 tonn etter høstslaktingen i 2023.

Egg

Samlet salg av egg til dagligvare og industri ventes å øke med 2 prosent. Lavere eggproduksjon og høyere priser i EU har medført lite import og større levering av norske egg til eggproduktfabrikk enn normalt. Økt salg gir sammen med kompensasjon for midlertidig opphold av produksjonen hos 13 eggprodusenter et eggmarked om lag i balanse i 2023.

Lager – kjøtt

Ved inngangen til uke 20 var det om lag 3 300 tonn helt slakt storfe og 1 700 tonn helt slakt av gris på reguleringslager. I tillegg var det om lag 300 tonn storfesortering 14% på lager.

Kostnader og finansiering av markedsreguleringen i 2023

Egg

Ved fastsetting av omsetningsavgiften for 2023 var det lagt til grunn et inngående fond på 25,4 mill. kroner, men regnskapet for 2022 viser at fondet ble på 16,7 mill. kroner. Forbruket ble ca. 2,5 mill. kroner høyere enn lagt til grunn og det skyldes kostnader til midlertidig opphold og at det ble benyttet mer til redusert verpeperiode og til priskompensasjon for skillevirksomhet. Inntekt til fondet fra omsetningsavgiften ble ca. 5,0 mill. kroner lavere enn lagt til grunn. I tillegg var det 1,1 mill. kroner i tap på fordringer.

Oppdatert budsjett for 2023 endres ved noe lavere forbruk siden redusert verpeperiode ikke er nødvendig, inntekten fra omsetningsavgiften anslås å bli litt høyere og inngående fond er noe lavere. Utgående fond for 2023 beregnes til 25,9 mill. kroner med videreføring av gjeldende omsetningsavgift, og det er ca. 1 mill. kroner lavere enn lagt til grunn ved budsjett i høst. Nortura mener dette viser at det er grunnlag for å videreføre gjeldende omsetningsavgift på kr 1,00 per kg egg.

Kjøtt

Regnskapet for 2022 viser at fondet ved inngangen til 2023 var på 243 mill. kroner. Fondet ble dermed redusert med 41 mill. kroner i løpet av 2022.

Med bakgrunn i faktiske kostnader til og med mars og oppdatert markedsprognose, budsjetteres det nå med en reguleringskostnad for kjøtt på ca. 110 mill. kroner i 2023. Det er om lag 18 mill. kroner mindre enn budsjettert høsten 2022. I tråd med prognosen budsjetteres det med uttak av storfe utover våren og sommeren og innfrysing fra september. For gris budsjetteres det med innlegg og uttak fra lageret fremover og for sau/lam budsjetteres det med innfrysing i slaktesesongen.

Revidert oversikt over reguleringskostnader for kjøtt 2023

	Rev. budsjett mai 2023 (mill. kr)	Opprinnelig budsjett 2023 (mill. kr)
Innfrysing/svinn	13	15
Lagerkostnader	40	36
Frakter	9	9
Frysefradrag	44	47
Adm./pallehold/renter	23	21
Pristap/-gevinst	-	19
Totalt	110	128

Kostnadene på 110 mill. kroner fordeler seg med anslagsvis 76 mill. kroner på storfe, 29 mill. kroner på gris og 5 mill. kroner på sau/lam. Det er reduksjon for alle dyreslag sammenlignet med opprinnelig budsjett.

Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet er budsjettert med 147 mill. kroner og inkluderer midler til Nyt Norge og markedsføring av økologisk landbruk i regi av Stiftelsen Norsk Mat.

Revidert behov for omsetningsavgiftsmidler for kjøtt 2023

Aktivitet	Beløp (mill. kr)
Reguleringskostnader	110
+ Faglige tiltak	147
+ Sekretariat, direktoratet	4
= Sum behov for midler	261
- Renteinntekter fond	4
Totalt behov for midler 2023	257

Forslag til omsetningsavgiftssatser andre halvår 2023*Egg*

Nortura foreslår at omsetningsavgiften for egg holdes uendret på kr 1,00 per kg for 2. halvår 2023. Budsjettet for 2023 gir da et fond på 25,9 mill. kroner ved utgangen av 2023 i samsvar med målsetting styret har vedtatt tidligere.

Tabellen under viser justert budsjett for 2023 med den foreslåtte satsen på kr 1,00 per kg, samt regnskap for de foregående årene.

Budsjettopplysninger på egg. Alle tall er i hele tusen kroner.

	Regnskap				Revidert budsjett
	2019	2020	2021	2022	2023
Pristap / gevinst	67	-237	-170	-1 587	0
Supplering, lagring	1 149	1 863	1 628	3 267	1 000
Spesialmarkeder	1 651	1 003	1 843	1 949	2 000
Redusert verpeperiode	6 190	6 467	4 605	25 844	0
Priskompensasjon	16 170	17 261	22 002	24 396	25 000
Adm.	4 628	4 780	4 420	4 732	5 736
Korrigeringsrenter	459	103	64	520	
Egg til veldedighet		257	0	0	
Billigsalg av egg til eggprodukter		0	0	3 200	
Opphold i eggproduksjon	0	0	0	863	10 363
Overskuddsegg til før		11 553	0	10 554	
SUM	30 314	43 050	34 393	73 738	44 099
Faglige tiltak	4 319	4 264	4 322	4 276	4 486
Ekstrabev. faglige tiltak					700
Forsøkshus, faglige tiltak	1 477	1 477	1 477	1 477	1 477
OEK	12 800	12 785	11 881	15 687	12 700
Adm. Oms.r.	3 426	3 329	3 241	3 310	3 462
Økologisk	99	100	100	100	100
Nyt Norge	240	237	240	285	285
Totalt behov	52 675	65 242	55 654	98 873	67 309
Fond 1/1	37 520	40 740	35 114	35 138	16 712
Inngang	55 473	59 083	58 053	81 201	76 223
Renter	422	533	133	317	300
Sum	93 415	100 356	93 300	116 656	93 235
Forbruk	52 675	65 242	55 654	98 873	67 309
Tap på fordringer			2 508	1 070	
Fond 31/12	40 740	35 114	35 138	16 712	25 926
Endring	3 220	-5 626	24	-18 426	9 214

Det er noen mindre avvik sammenlignet med Norturas brev grunnet oppdaterte regnskaps- og budsjettall

Kjøtt

I det opprinnelige budsjettet for 2023 ble det lagt opp til at fondet skulle være på 258 mill. kroner ved utgangen av året. Beregninger nå viser at med satsene for omsetningsavgift som ble vedtatt i desember 2022 vil fondet ved utgangen av 2023 være på 264 mill. kroner. Fondsstørrelsen er dermed på rett nivå med tanke på føringer om ønsket fondsstørrelse, ref. Omsetningsrådets møte 20. oktober 2015, sak 69/15.

De vedtatte satsene gir også god balanse med tanke på andel av kostnadene for alle dyreslag, når en ser det over flere år. Nortura anbefaler derfor ingen endringer i satsene for kjøtt i andre halvår.

Tabellen under viser budsjettet for 2023 med de vedtatte satsene, samt regnskap for de foregående årene.

Budsjettopplysninger på kjøtt. Alle tall er i hele tusen kroner.

	Regnskap				Revidert budsjett
	2019	2020	2021	2022	2023
	Fond 01.01	274 568	311 404	293 797	283 860
Omsetningsavgift	382 045	241 008	170 214	168 015	278 000
Renteinntgang fondet	5 798	3 818	1 208	2 754	4 000
Annet	429	5 507	-1 086	1 100	
Sum inntekter	388 272	250 333	170 336	171 869	282 000
Administrasjon org.	13 497	15 367	15 054	15 555	17 700
Markedsregulering	202 592	112 264	24 130	48 634	92 300
Korreksjon m.reg. tidligere år	-1 350				
Faglig tiltak/opplysning	133 430	136 980	137 857	144 900	147 000
Sekretariatet (adm)	3 268	3 329	3 232	3 742	3 913
Sum utgifter	351 437	267 940	180 273	212 831	260 913
Fondsending	36 836	-17 607	-9 937	-40 962	21 087
Fond 31.12	311 404	293 797	283 860	242 898	263 985

Det er noen mindre avvik sammenlignet med Norturas brev grunnet oppdaterte regnskaps- og budsjettall.

Trekkrettighet

På grunn av den ekstraordinære situasjonen med innfrysing av storfekjøtt høsten 2022 søkte Nortura om utvidet ramme for trekkrettighet for å finansiere kapitalkostnaden knyttet til reguleringslageret. Omsetningsrådet godkjente en midlertidig utvidelse av rammen fra 150 til 250 mill. kroner, ref. Omsetningsrådets møte 27. oktober 2022, sak 91/22. I søknaden signaliserte Nortura et behov for å vurdere størrelsen på fondet for kjøtt og forholdet mellom fond og trekkrettighet, noe også rådet sluttet seg til. Nortura planlegger å gjennomføre en slik vurdering slik at den kan legges frem for Omsetningsrådet i løpet av høsten 2023. Se egen sak for mer informasjon.

Landbruksdirektoratets vurdering*Egg*

Markedsprognosen fra Nortura viser et underskudd på 200 tonn egg i 2023. Et eggmarked omtrent i balanse er blant annet et resultat av tiltaket opphold i eggproduksjon som i hovedsak har effekt i 2023. Kostnadene til dette tiltaket tilfaller også i hovedsak dette året.

Inngående fond i 2023 var på 16,7 mill. kroner. Dette er betydelig lavere enn det som var prognosert da omsetningsavgiften ble vedtatt 9. desember 2022, sak 117/22. Inngående fond ble da beregnet til 25,4 mill. kroner. Samtidig er kostnadene ved reguleringslagring, redusert verpeperiode og opphold i eggproduksjon redusert. Kostnadene ved skillevirksomhet er økt noe, og inntektene er også økt. Norturas reviderte budsjett for 2023 gir et fond på 25,9 mill. kroner ved utgangen av året. I sak 69/15 ble det vurdert at ønsket fondsstørrelse på egg er 30 mill. kroner. Fondet vil dermed være under ønsket nivå ved utgangen av 2023. Nortura mener imidlertid at nivået på fondet er forsvarlig, da det er høyt salg av egg og prognosene viser at det ikke vil være behov for større reguleringstiltak i 2023.

I første halvår 2023 har fondet for egg vært lavt, og Landbruksdirektoratet har måttet utsette utbetalinger til Nortura, fordi det ikke har vært tilstrekkelige midler på fondet. Tiltaket midlertidig opphold i eggproduksjon bidrar til at det er mange utbetalinger dette halvåret. Nortura er kjent med problemstillingen og er inneforstått med at Landbruksdirektoratet må

prioritere bevilgninger til andre organisasjoner enn Nortura. Midlertidig opphold i eggproduksjon vil også bli prioritert siden disse midlene går til produsentene via Nortura.

Ved behandling av regnskapet for 2022, ref. sak 44/23 i Omsetningsrådets møte 22. mai 2023, viste revisor til at flere sektorer gikk i underskudd i 2022, og at eggfondet var mer enn halvert i løpet av 2022. Han påpekte at dette ikke kan fortsette.

Revidert budsjett tilsier en økning i fondet på 9 mill. kroner i løpet av året. Selv om utgående fond ikke er på anbefalt nivå, er det lagt opp til en økning slik at fondet nærmer seg anbefalt nivå. Konsekvensen ved et lavt nivå er at direktoratet eventuelt må utsette utbetalinger til Nortura. Nortura selv er inneforstått med dette og mener fortsatt at revidert budsjett er forsvarlig. Landbruksdirektoratet har derfor ingen innsigelser mot Norturas forslag om å videreføre omsetningsavgiften på egg som ble vedtatt 9. desember 2022.

Kjøtt

Anbefalt fondsstørrelse på kjøtt ble i sak 69/15 vurdert til 250 mill. kroner. Ved inngangen til 2023 var fondsstørrelsen på 243 mill. kroner. I opprinnelig budsjett var estimert størrelse på fondet ved utgangen av 2023 på 258 mill. kroner, mens det i revidert budsjett er estimert til 264 mill. kroner. Fondet vil dermed være over anbefalt fondsstørrelse ved utgangen av året og litt høyere enn opprinnelig budsjett.

Nortura foreslår å videreføre satsene på kjøtt. I budsjettet som ble fremlagt i desember, var det budsjettert 128 mill. kroner til reguleringskostnader. I revidert budsjett er kostnadene redusert til 110 mill. kroner. Kostnadene er justert ned for alle kjøttslag, og den største endringen i kostnader er en prisgevinst på 19 mill. kroner. Inntektene er også justert noe ned. Nortura vurderer at de vedtatte satsene gir god balanse i forhold til andel av kostnadene for alle dyreslag når en ser det over flere år. De anbefaler derfor ingen endringer i satsene for andre halvår.

Nortura har 6. juni 2023 sendt inn en søknad om partisalgs av 300 tonn storfesortering 14% fra reguleringslager, se egen sak. De presiserer i søknaden at «Det ble lagt inn en rabatt på sorteringene på reguleringslager i budsjettet for omsetningsavgift og det bør derfor være dekning i fondet.» Det var ikke tatt høyde for sortering i opprinnelig budsjett for 2023, som ble behandlet i Omsetningsrådets møte 9. desember 2022 sak 117/22, men det var beregnet større innfrysing av helt slakt enn det som ble reelt, og differansen tilsvarer mengden sortering som er lagt inn. I revidert budsjett er det lagt inn en kostnad ved rabatter på om lag 5 mill. kroner for 300 tonn sortering, og det er også lagt inn øvrige lagringskostnader for sorteringen. Dersom maksimal rabatt blir brukt i partisalget har Nortura estimert kostnadene til om lag 7 mill. kroner. Tiltaket kan dermed bli noe dyrere enn det som er lagt inn i revidert budsjett. Utgående fond er imidlertid estimert til å bli en del over anbefalt nivå, slik at fondet fortsatt vil være over anbefalt nivå dersom hele partisalget blir benyttet med maksimal rabatt.

Landbruksdirektoratet har ingen innsigelser mot Norturas forslag om å videreføre omsetningsavgiften på kjøtt som ble vedtatt 9. desember 2022.

Trekkrettighet

Trekkrettigheten og vurdering av størrelsen på fondet for kjøtt omtales i egen sak.

Sak nr.: 054/23	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Melk - Orientering om revidert budsjett for markedsreguleringen av melk i 2023	Saks nr.: 22/78238- 9

Beskrivelse

Tine orienterer om revidert budsjett for markedsreguleringen i 2023 i e-post av 31. mai 2023. Revisjonen viser at sum kostnader er uendret sammenliknet med opprinnelig budsjett. Det er mindre endringer i enkelte av ordningene. Inntektssiden øker grunnet høyere vedtatt avgift enn Tine la til grunn i sin budsjettsøknad. Tine anbefaler en videreføring av fastsatt omsetningsavgift på 7 øre/l.

Hjemmel

Lov av 1936-10-07 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Vedlegg

E-post fra Tine 31. mai 2023

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar revidert budsjett for markedsregulering melk 2023 til orientering.

Melk - Orientering om revidert budsjett for markedsreguleringen av melk i 2023

Bakgrunn

Tine orienterer om revidert budsjett for markedsreguleringen i 2023 i e-post av 31. mai 2023. De viser til at styret i Tine samme dag behandlet en innstilling om uendret avgift i 2023 og fattet følgende vedtak:

«Styret er orientert om rekneskapen for omsetningsavgifta i 2022 og revidert estimat for markedsreguleringa i 2023. Styret legg samtidig til grunn at avgifta kan justerast dersom føresetnadene vert endra.»

Tine har oppdatert estimatene for kostnader og inntekter knyttet til markedsreguleringen i 2023. Revisjonen viser at sum kostnader er uendret sammenliknet med opprinnelig budsjett. Det er mindre endringer i enkelte av ordningene. Inntektssiden øker grunnet høyere vedtatt avgift enn Tine la til grunn i sin budsjettsøknad.

Tabellen under viser en sammenstilling av regnskapstall for 2022, opprinnelig budsjett behandlet i Omsetningsrådet 9. desember 2022 og revidert budsjett for 2023.

	2022		2023	
	Estimat okt 22	Regnskap	Budsj. okt 22	Estimat mai 23
Skummetmelkpulver til før	4	3	8	9
Spesialmarkeder	5	5	5	5
Gøttemelk til før	5	5	5	3
Skolemilk	6	6	6	5
SUM prisnedskrivning innland	20	19	25	21
Reguleringslagring	34	37	38	48
Overføringstransport ifm lagring	3	3	4	4
Prisgevinst/pristap	-55	-54	-40	-46
Transport av reguleringsmelk	30	30	30	30
Reguleringskapasitet	40	41	38	38
SUM andre tiltak	51	57	70	73
SUM avsetningstiltak og skolemilk	72	76	94	95
Administrasjon	9	9	9	9
Renter		-0		
SUM adm. og renter	9	8	9	9
TOT TINE og uavh. aktører	81	84	104	104
Faglige tiltak (Geno, NSG, KOORIMP, Helsetjenesten)	12	12	12	12
Melk.no	25	25	26	26
Matmerk, "Nyt Norge"	2	2	2	2
Matmerk, økologi	1	1	1	1
SUM opplysningsvirksomhet	28	28	29	29
SUM alle aktører	121	124	145	146
Kvoter - oppkjøp	2	0	1	1
Prosjekt i Ldir (fagsystem melkekvote)	-	-	-	-
Adm. av kvoteordningen	12	12	12	12
Adm. Omsetningsrådet	4	4	4	4
SUM Landbruksdirektoratet	18	16	17	17
SUM KOSTNADER	139	141	163	163
Omsetningsavgift	51	51	71	98
Overproduksjonsavgift	55	57	60	60
Statlige midler til oppkjøp	-	-	-	-
Renter	0	0	1	1
SUM INNTEKTER	106	108	132	159
Fond 1.1.	124	124	91	92
Fond 31.12.	91	92	60	87
Endring av fondskapital	-33	-32	-31	-5
Oms. avg 1. halvår, øre/ltr	3¹⁾	3¹⁾	5²⁾	7
Oms. avg 2. halvår, øre/ltr	3	3	5²⁾	7²⁾

¹⁾ Redusjon fra 8- til 3 øre fom. 1.2.22

²⁾ Forslag

Inntekter

I budsjett for omsetningsavgiften for 2023 fra desember 2022, som ble behandlet av OR 9. desember 2022, ble det forutsatt totale inntekter på 132 mill. kroner. I revidert budsjett er de totale inntektene økt med 27 mill. kroner til 159 mill. kroner. Dette skyldes at Tine hadde lagt til grunn et forslag om en avgift på 5 øre/l, mens Landbruks- og matdepartementet satte den til 7 øre/l. Inntektsøkningen er prognosert til 27 mill. kroner for året.

Overproduksjonsavgiften er uendret satt til 60 mill. kroner i 2023.

Kostnader

I budsjett for 2023 var totale kostnader på om lag 163 mill. kroner, og uendret i revidert budsjett.

Tine informerer om følgende endringer for de ulike tiltakene.

Skummetmelkpulver til fôr

Tine forventer et økt behov for midler på dette tiltaket på 1 mill. kroner.

Geitemelk til fôr

Tine forventer et redusert behov på 2 mill. kroner på dette tiltaket.

Skolemelk

Tiltaket forventes redusert med 1 mill. kroner.

Prisgevinst

Prisgevinst forventes å øke med 6 mill. kroner. Denne økningen er grunnet oppdaterte nettopriser.

Reguleringslagring

Tine forventer en økning av midler til dette tiltaket på 10 mill. kroner. Økningen er basert på oppdaterte kalkyler og forventet renteøkning.

Fondets størrelse

Fondet for omsetningsavgift for melk er ifølge regnskapet for 2022 på 92 mill. kroner per 31.12.2022. Fondets størrelse ved utgangen av 2023 var i oktober estimert til å være på 60 mill. kroner. I revidert budsjett er fondets størrelse ved utgangen av 2023 estimert til 87 mill. kroner, en nedbygging på 5 mill. kroner.

Landbruksdirektoratets vurdering

Tine har i juni varslet at de vil anbefale å øke forholdstallet. De opplyser at det er usikkert hvordan en endring vil påvirke reguleringskostnadene. Kostnadene er avhengig av flere andre forhold som prisendringer og rentenivå. En økning vil medføre en ganske ubetydelig økning i inntekter fra omsetningsavgiften. På spørsmål om eventuelle konsekvenser for overproduksjonsavgiften svarer de: «Vi har på nåværende tidspunkt ikke grunnlag for å endre det som er lagt til grunn i våre estimater.»

Tine anbefaler en videreføring av avgiften på 7 øre/l. Landbruksdirektoratet har ingen merknader til dette, og viser for øvrig til utdypende behandling av fondets likviditet og risiko knyttet til overproduksjonsavgiften i sak 116 av 9. desember 2022.

Sak nr.: 055/23	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Melk – Tydeliggjøring av regelverket for overføringstransport av melk	Saks nr.: 23/41506- 3

Beskrivelse

Landbruks- og matdepartementet har i et brev til Omsetningsrådet av 27. juni 2022 bedt om at Omsetningsrådet sørger for at Tines praktisering av regelverket om overføringstransport under forsyningsplikten endres slik at behovsmeieriet nyter godt av besparelsen som oppstår i de tilfeller hvor behovsmeieriet ligger nærmere primærprodusent enn basismeieriet. Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet skal legge saken fram for rådet. I denne innstillingen skal det redegjøres for direktoratets syn på saken, herunder hvilken myndighet departementet har til å instruere Omsetningsrådet i spørsmålet som saken reiser.

Innstillingen behandler beregning og samordning av kostnadene mellom innfraktordningen i prisutjevningsordningen for melk (PU-ordningen) og overføringstransport, som begge er ordninger knyttet til transport av rå melk fra bonde til meieriet som foredler melken.

Landbruksdirektoratet konkluderer at Omsetningsrådet er forpliktet til å pålegge markedsregulator Tine å beregne kostnadene i samsvar med Landbruks- og matdepartementets brev 27. juni 2022. Dette bør skje i et vedtak i Omsetningsrådet hjemlet i markedsreguleringsforskriften § 3-1, tredje ledd.

Hjemmel

Forskrift 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer (rammeforskriften) § 4 Forsyningsplikt

Forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer (markedsreguleringsforskriften) § 4-3-6, jf. § 3-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Landbruks- og matdepartementets brev av 27. juni 2022
Tines brev av 9. september 2022
Brev fra Tines av 12. juni 2023
Notat fra Advokatfirma Kvale av 9. juni 2023

Forslag til vedtak

Omsetningsrådet ber Tine om å praktisere beregningen av kostnader til overføringstransport i samsvar med retningslinjer gitt i Landbruks- og matdepartementets brev av 27. juni 2022.

Møtebehandling

Johnny Ødegård foreslo følgende alternativ til vedtak:

«Omsetningsrådet peker på at forholdet mellom de ulike ordningene i henholdsvis rammeforskriften og PU-forskriften ikke er tilstrekkelig utredet, og avviser derfor saken.

Omsetningsrådet mener videre at forslaget fra sekretariatet ikke er i tråd med formålet i rammeforskriften som er å fastsette rammer som i minst mulig grad påvirker konkurranseforholdene mellom ulike aktører. En praktisering i henhold til forslaget vil gi

vilkårlige fordeler for TINEs konkurrenter og er dermed i strid med formålet om likebehandling som ligger til grunn for forsyningsplikten.

Ytterligere vil et vedtak i tråd med forslaget undergrave intensjonene og prinsippene i ordningen med innfraktutjevning, som er å jevne ut innfraktkostandene mellom melkeprodusenter, og ikke overføring til meieriselskap.

Det foreslåtte vedtaket vil også undergrave målprisintensjonen i jordbruksoppjøret, og det vil gi svakere prisutvikling for bonden.»

Leder Bjørg Tørresdal satte Tines forslag opp mot Landbruksdirektoratets forslag til vedtak. Johnny Ødegård, Gaute Lenvik, Arne Elias Østerås, Vegard Vigdenes, Bjørn Gimming, Anne Berit Aker Hansen og Trine Hasvang Vaag stemte for Tines forslag, mens Bjørg Tørresdal, Bjørn-Ole Juul-Hansen, Arnfinn Hongseth og Thea Susanne Skaug stemte for Landbruksdirektoratets forslag. Tines forslag ble dermed vedtatt med 7 mot 4 stemmer.

Vedtak

Omsetningsrådet peker på at forholdet mellom de ulike ordningene i henholdsvis rammeforskriften og PU-forskriften ikke er tilstrekkelig utredet, og avviser derfor saken.

Omsetningsrådet mener videre at forslaget fra sekretariatet ikke er i tråd med formålet i rammeforskriften som er å fastsette rammer som i minst mulig grad påvirker konkurranseforholdene mellom ulike aktører. En praktisering i henhold til forslaget vil gi vilkårlige fordeler for TINEs konkurrenter og er dermed i strid med formålet om likebehandling som ligger til grunn for forsyningsplikten.

Ytterligere vil et vedtak i tråd med forslaget undergrave intensjonene og prinsippene i ordningen med innfraktutjevning, som er å jevne ut innfraktkostandene mellom melkeprodusenter, og ikke overføring til meieriselskap.

Det foreslåtte vedtaket vil også undergrave målprisintensjonen i jordbruksoppjøret, og det vil gi svakere prisutvikling for bonden.

Melk – Tydeliggjøring av regelverket for overføringstransport av melk

1. Innledning

I denne innstillingen behandles beregning og samordning av kostnadene mellom innfraktordningen i prisutjevningsordningen for melk (PU-ordningen) og overføringstransport, som begge er ordninger knyttet til transport av rå melk fra bonde til meieriet som foredler melken.

Tine frakter noe melk fra bonde til nærmeste Tinemeieri (basismeieri). Ofte er det imidlertid et annet meieri enn basismeieriet som har behov for melken. Melken fraktes da direkte til det meieriet som foredler melken (mottakende meieri). Innfraktordningen omfatter frakt av melken til basismeieri, mens overføringstransporten omfatter beregnet frakt fra basismeieri til mottakende meieri. Det kan i noen tilfeller medføre vanskelige vurderinger mht hvor grensesnittet mellom ordningene går, og hvordan kostnadene skal beregnes og fordeles.

2. Rettslige rammer og innhold

Innfraktordningen er regulert i Landbruks- og matdepartementets forskrift 29. juni 2007 nr. 832 om prisutjevningsordningen for melk (PU-forskriften) § 8 første ledd hvor det heter:

«Meieriselskap som henter melk hos melkeprodusent og som utjevner for fraktkostnader mellom egne leverandører, kan kreve et innfrakttillegg. Tillegget gis pr. liter innveid melk i den kommunen der melken er produsert, og etter satser fastsatt av Landbruksdirektoratet».

Overføringstransporten av melk er regulert i Landbruks- og matdepartementets forskrift 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer (rammeforskriften) § 4 hvor det heter:

"Forsyningsprisen på melk skal tilsvare markedsregulators noteringspris tillagt beregnede transportkostnader fra basismeieri til mottakende meieri. I beregningen skal det tas hensyn til prioritering mellom melkeanvendelser."

Begge bestemmelser er vedtatt av Landbruks- og matdepartementet i henhold til omsetningsloven, henholdsvis § 6 og § 11. Bestemmelsen i PU-forskriften håndheves av Landbruksdirektoratet overfor markedsregulator, jf. PU forskriften § 13 og § 10. Bestemmelsen om overføringstransport håndheves av Omsetningsrådet overfor markedsregulator i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer (markedsreguleringsforskriften) § 4-3-6, jf. § 3-1.

Ordningene finansieres fra ulike kilder, og ordningene har ulike formål.

Når det gjelder innfrakt av melk finansieres denne delvis gjennom tilskudd fra PU-ordningen (ca. 80 %) og bonden (ca. 20 %). Tine beregner kostnaden og fakturerer bonden for det som ikke dekkes gjennom innfrakttillegget i PU-ordningen, jf. forskriften § 10. Innfrakttillegget i PU-ordningen har til formål å utjevne geografiske forskjeller mellom melkeprodusenter og nærmeste basismeieri (Tine-meieri). Ordningen bidrar til at bonden får tilnærmet samme netto pris for melken uavhengig av den geografiske plasseringen av melkeprodusenten, dvs. et distriktpolitisk virkemiddel.

Overføringstransporten finansieres av behovsmeieriet (mottakende meieri) og er knyttet til Tines forsyningsplikt. Ut fra kostnadene til overføringstransport, beregner Tine en sats per meieriselskap som benyttes ved fakturering av de enkelte transporter til behovsmeieriet. Forsyningsplikten skal bidra til at uavhengige meierier (typisk Synnøve Finden) som foredler melken skal kunne skaffe seg tilgang til melkeråvare på like vilkår som Tine selv har, dvs. et konkurranserettet virkemiddel. Det er begrensninger i forsyningsplikten til

meieriselskaper som leverer flytende melkeprodukter, dersom produksjonen overstiger 15 mill. liter per anlegg.

Som det fremgår ovenfor er det markedsregulator/Tine som administrerer og beregner overføringskostnaden og betaling for forsyningsplikten. Beregningene foregår i en modell. I Tines modell fremgår hva det vil koste å transportere melk fra bonde til basismeieri (innfraktkostnad) og hva det koster å transportere melken fra bonde og til behovsmeieri (faktisk kostnad). Differansen inngår i beregning av overføringssats per meieriselskap. Overføringstransporten faktureres behovsmeieriet ut fra beregnet sats og transportert volum.

Disse beregninger og regler for fordeling skal skje etter regler bestemt av departementet i nevnte forskrifter.

Kostnadsfordelingen mellom disse er som regel ikke vanskelig å beregne om melken transporteres fra bonde til basismeieri (innfrakt) og deretter fraktes fra basismeieri til behovsmeieri (overføringstransport). Mer problematisk blir fordelingen i tilfeller der melken av praktiske hensyn transporteres direkte fra bonden til behovsmeieri. Det har oppstått uenighet om hvordan denne fordelingen skal skje. Dette gjelder særlig i tilfeller der behovsmeieriet ligger geografisk nærmere bonde enn basismeieriet. I praksis vil dette føre til en besparelse når det gjelder transportkostnader, siden avstanden blir kortere.

3. Gjeldende praktisering, departementets brev

Tine praktiserer i slike tilfeller en fordeling som innebærer at behovsmeieriet ikke får nytte godt av besparelsen som plasseringen av behovsmeieriet tilsier. I praksis blir besparelsen som følger av den kortere avstanden «nullet ut» i den samlede beregningen av innfrakt og overføringstransport som henholdsvis belastes bonden/PU-ordningen og behovsmeieri.

Tines praksis følger blant annet av veiledning fra Landbruksdirektoratet etter en henvendelse i 2017. Tine ba om veiledning om hvordan de i sin modell skal beregne kostnader for transport av melk som leveres til meieranlegg som ligger mellom kommunesenteret i kommunen som melken produseres i og nærmeste basismeieri. I brev av 24. oktober 2017 ga direktoratet tilbakemelding om at direktoratets forståelse av markedsreguleringsforskriften §§ 4–3 til 4–3–8 var at omsetningen av rå melk under forsyningsplikten skjer i noteringspunkt og at ifølge regelverket er transport fra noteringspunkt (basismeieri) og til behovsmeieri definert som overføringstransport. I tilfeller hvor melken leveres til meieranlegg som ligger mellom kommunesenteret i kommunen der melken er produsert og nærmeste basismeieri, foretas det ingen overføringstransport.

Bakgrunnen for denne forståelsen tar som utgangspunkt omtale av basismeieri og overføringskostnader i rammeforskriften og prisbestemmelsene i jordbruksavtalen. Forskriften sier: «Forsyningsprisen på melk skal tilsvare markedsregulators noteringspris tillagt beregnede transportkostnader fra basismeieri til mottakende meieri.» Forsyningsprisen består altså av to deler, hvorav noteringsprisen er den ene delen. Angående noteringsprisen er noteringsstedet definert i Jordbruksavtalens prisbestemmelser hvor det i punkt 2.1.2 fremgår: «Noteringssted er der melk passerer, eller der melk ved direkte viderelevering til annet meieri normalt ville passert basismeieri definert i innfraktordningen.». Slik Landbruksdirektoratet oppfatter det åpner denne presiseringen for den beregningsmetoden (differanseberegningen) som legges til grunn for kostnadene ved overføringstransport av melk som Tine benytter. Innfraktordningen dekker frem til noteringsstedet, transport fra noteringsstedet til mottakende meieri dekkes av mottagende meieri.

Landbruks- og matdepartementet har i et brev til Omsetningsrådet av 27. juni 2022 bedt om at rådet sørger for at Tines praksis endres, og at regelverket om overføringstransport av

melk blir praktisert slik at behovsmeieriet nyter godt av besparelsen som oppstår i de tilfeller hvor behovsmeieriet ligger nærmere primærprodusent enn basismeieriet. Departementet viser til rammeforskriften § 4 og fremholder at bestemmelsen forutsetter at det skal gjøres en beregning av transportkostnader fra basismeieri til mottakende meieri, og at dette må innebære at kostnader i beregningsmodellen for overføringstransport kan være negative (dvs. at besparelsen må komme til fradrag). Departementet legger også til grunn at det er rimelig at gevinsten ved lavere kostnader ved å frakte melk til et mottakende meieri som ligger nær primærprodusentene tilfaller behovsmeieri.

4. Saksbehandlingen av denne saken

Landbruks- og matdepartementets brev av 22. juni 2022 var stilet til Omsetningsrådet med kopi til Normilk, Q-meieriene AS, Rørøsmøyeriet AS, Synnøve Finden Meierier og Tine SA. Etter dette har Tine SA sendt brev til departementet 9. september med kopi til Omsetningsrådet. Disse dokumentene er vedlagt saken.

Omsetningsrådet ble orientert om saken 21. september 2022 sak 77.

Landbruksdirektoratet har i forbindelse med forberedelsene til denne saken hatt møter med både Landbruks- og matdepartementet og Tine.

Direktoratet har sendt et notat til Tine som redegjorde for direktoratet sitt syn på saken. I notatet fremholder direktoratet at direktoratet mener departementet har instruksjonsmyndighet i saken, og at Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet vil innstille på at rådet bør be Tine om å endre praksis.

Tine har dermed fått anledning til skriftlig å kommentere direktoratets syn. Tines kommentar 9. juni 2023 er oversendt rådet og ligger ved denne innstillingen. Tine har også oversendt et notat fra Kvale Advokatfirma som også er vedlegg til denne innstillingen.

5. Landbruksdirektoratets vurdering

5.1 Innledning

Problemstillingen som denne saken gjelder dreier seg om hvordan to forskrifter/ordninger skal harmoniseres og samordnes. Som nevnt kommer to forskrifter til anvendelse, PU-forskriften og rammeforskriften. De to forskriftene har ulike formål, og forvaltes av to ulike myndigheter, henholdsvis Landbruksdirektoratet og Omsetningsrådet.

5.2 Landbruks- og matdepartementets instruksjonsmyndighet

Begge forskriftene er gitt av Landbruks- og matdepartementet, dette må bety at Landbruks- og matdepartementet må anses som overordnet forvaltningsorgan for begge. Ifølge forvaltningsretten har overordnet forvaltningsorgan myndighet til å instruere underordnet forvaltningsorgan om hvordan regelverket skal praktiseres på et generelt grunnlag.

Når det gjelder PU-forskriften er det ikke tvilsomt at departementet kan instruere hvordan Landbruksdirektoratet skal beregne og fordele avgifter og tilskudd som følger av ordningen.

Dette kan stille seg annerledes når det gjelder Omsetningsrådets forvaltning av overføringstransporten. Landbruks- og matdepartementets brev til Omsetningsrådet må anses om en instruksjon til rådet. Det følger av omsetningsloven og særlig forarbeidene til denne, at departementet ikke har en generell myndighet til å instruere Omsetningsrådet når det gjelder hvordan rådet skal tolke loven med tilhørende forskrifter (se Ot.prp. nr. 27 (1968-69) kapittel IV pkt. 34). Det er imidlertid i praksis gjort et unntak fra dette i prinsippet når det gjelder regler som skal ivareta konkurransen i de markeder som

markedsreguleringen omfatter som er regulert i rammeforskriften. Landbruks- og matdepartementet har gjennom rammeforskriften fra 2003 både pålagt Omsetningsrådet og markedsregulatorene omfattende plikter i form av mottaks-, forsynings- og informasjonsplikt. Landbruks- og matdepartementets instruksjon av Omsetningsrådet på området som gjelder konkurranse bestemt i rammeforskriften må anses som et unntak fra regelen at departementet ikke har en generell myndighet til å instruere Omsetningsrådet, instruksjonsmyndigheten kan altså være annerledes for dette rettsområdet. Det er dermed grunn til å anta at Landbruks- og matdepartementet i noen utstrekning har en instruksjonsmyndighet overfor Omsetningsrådet når det gjelder konkurranse. Det må særlig antas å gjelde i tilfelle hvor instruksjonen gis i rammeforskriften, eller hvor instruksjonen gir retningslinjer for den skjønsmessige utfyllingen av en etablert regel i rammeforskriften. En slik instruks eller retningslinje kan imidlertid ikke stride mot lov eller forskrift, dvs. rettsregler som har høyere rang.

Det er grunn til å anta at Landbruks- og matdepartementet ikke har instruksjonsmyndighet direkte overfor markedsregulator Tine. Dette følger av at Tine ikke er et underordnet forvaltningsorgan til Landbruks- og matdepartementet. Instruksjonen må skje gjennom annet kompetansegrunnlag. Det heter i markedsreguleringsforskriften § 3-1 tredje ledd.

«Markedsregulator er forpliktet til å etterleve de vilkår som Omsetningsrådet setter vedrørende forsynings-, mottaks- og informasjonsplikt.»

Bestemmelsen ble vedtatt av Omsetningsrådet i 2020 for å sikre at rådet hadde et myndighetsgrunnlag til å gjennomføre forsynings-, mottaks- og informasjonsplikt overfor markedsregulatorene. Det ble fra rådet understreket at pliktene bare skulle gjelde for markedsregulator, i den utstrekning dette følger av «de vilkår som Omsetningsrådet setter». Slik direktoratet tolker rådet, innebærer dette at en regel som er fastsatt i rammeforskriften bare kan gjøres gjeldende overfor markedsregulator i den utstrekning denne regelen er gjennomført ovenfor markedsregulator (implementert) gjennom markedsreguleringsforskriften eller et annet rettsgrunnlag, f.eks gjennom retningslinje/instruks eller vedtak fra rådet.

Det kan altså legges til grunn at Landbruks- og matdepartementet må anses som overordnet forvaltningsorgan for begge ordninger og at departementet også har instruksjonsmyndighet overfor de organene som forvalter ordningene. Når det gjelder Omsetningsrådet og markedsregulator begrenses instruksjonsmyndigheten av de regler som er nevnt ovenfor.

5.3 Innholdet i regelverket, Landbruks- og matdepartementets brev

Som det fremgår av punkt 2 ovenfor er innfraktordningen og overføringstransportordning to ulike ordninger som reguleres i to forskjellige regelverk som har ulike formål. Dette er tilfellet selv om begge reglene gjelder transporten i en kjede av transportetapper fra bonde til behovsmeieri, og selv om begge regelverk er gitt og administrert av til dels de samme myndigheter.

Dette betyr at disse to regelverk, selv om de har kontaktpunkter som et utgangspunkt skal tolkes hver for seg.

Siden denne saken dreier seg om en uenighet mellom Tine og behovsmeieriene når det gjelder betalingen for overføringstransporten, er det naturlig å ta utgangspunkt i denne ordningen og tilhørende regelverket når saken skal vurderes nærmere.

Regelverket for beregning av overføringstransport, rammeforskriften § 4 er gjengitt ovenfor under pkt 2. Som nevnt er regelen implementert i markedsreguleringsforskriften § 4-3-6, jf. § 3-1. Ifølge rammeforskriften skal overføringstransporten beregnes i sammenheng med forsyningsplikten. Det heter at «Forsyningsprisen på melk skal tilsvare

markedsregulators noteringspris tillagt **beregnete transportkostnader fra basismeieri til mottakende meieri.**»

Som nevnt vil det ut fra en tolkning av forskriftens ordlyd, være aktuelt også å se hen til innfraktordningen for melk i PU og Jordbruksavtalens prisbestemmelser. Noteringsstedet for noteringsprisen for melk definert i Jordbruksavtalens prisbestemmelser der melk passerer, eller der melk ved direkte levering til annet meieri normalt ville passert basismeieri definert i innfraktordningen. Ifølge gjeldende fortolkning har det blitt lagt vekt på at melken som omsettes til noteringspris i henhold til forsyningsplikten befinner seg i noteringsstedet som definert i Jordbruksavtalen. Videre at overføringskostnadene beregnes som merkostnader knyttet til frakt av melk fra noteringsstedet til mottagende meieri. I de tilfellene hvor avstanden fra bonde til mottagende meieri er større enn til noteringsstedet, beregnes overføringskostnadene for mottagende meieri som differansekostnader mellom frakt av melk fra melkeprodusent til mottagende meieri minus beregnede frakt fra melkeprodusent til nærmeste basismeieri. I de tilfellene hvor avstanden fra melkeprodusent til mottagende meieri er kortere enn til noteringsstedet, vil det i henhold til denne fortolkningen ikke oppstå merkostnader knyttet til overføring av melk, og de settes da til null. Gjeldende praksis har medført at melkeprodusentene har fått lavere trekk for kostnader ved inntransport.

Landbruks- og matdepartementet viser i sitt brev til at ordlyden i rammeforskriften åpner for to ulike tolkningsalternativer og ønsker å klargjøre hvilket tolkningsalternativ som framover skal legges til grunn i praksis. Landbruks- og matdepartementet legger i sin fortolkning til grunn at rammeforskriften bruker begrepet «beregnete kostnader», og at kostnader i beregningsmodellen for overføringstransport kan være negative. Departementet legger også til grunn at det er rimelig at gevinsten ved lavere kostnader for å frakte melk til mottagende meieri som ligger nær primærprodusentene tilfaller mottagende meieri.

Landbruks- og matdepartementets fortolkning kan ut fra departementets brev, synes å legge vekt på uttrykket «beregnete transportkostnader», noe som åpner for en nærmere instruks om hvordan denne beregningen skal gjøres. Det har vært usikkerhet knyttet til spørsmålet om hvor langt departementets instruksjonsmyndighet går overfor Omsetningsrådet. Siden dette spørsmålet ligger innenfor konkurranserettens område er det imidlertid grunn til å legge vekt på departementets instruksjon, i dette tilfellet om hvordan overføringstransporten skal beregnes og hvordan denne beregningen skal skje i relasjon til beregning av inntransporten, som departementet åpenbart har rett til å instruere om.

6. Kommentarer fra Tine

Landbruksdirektoratet har gjennomgått brev fra Tine av 13. juni 2023 vedlagt notat fra Kvale Advokatfirma av 9. juni 2023. Direktoratet ser ikke grunn til å endre sitt syn på grunn av disse dokumentene.

7. Konklusjon og forslag til vedtak

Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet mener at Omsetningsrådet er forpliktet til å pålegge markedsregulator Tine å beregne kostnadene i samsvar med Landbruks- og matdepartementets brev 27. juni 2022. Dette kan skje i et vedtak i Omsetningsrådet hjemlet i markedsreguleringsforskriften § 3-1, tredje ledd.

Det foreslås følgende vedtak:

Omsetningsrådet ber markedsregulator Tine å beregne kostnadene til overføringstransport i samsvar med Landbruks- og matdepartementets brev 27. juni 2022.

Sak nr.: 056/23	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Korn - Forslag til maksimal omsetningsavgift korn 2023/2024	Saks nr.: 23/39210- 3

Beskrivelse

Felleskjøpet Agri har lagt fram forslag til maksimalsats for omsetningsavgift på norskprodusert korn, erter og oljefrø for kornåret 2023/2024 på 6,0 øre per kg. Styret i Felleskjøpet Agri har godkjent forslaget.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Felleskjøpet Agri av 31. mai 2023.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på korn, erter og oljefrø i kornåret 01.07.2023 til 30.06.2024 fastsettes til 6,0 øre per kg.

Korn - Forslag til maksimal omsetningsavgift korn 2023/2024

Landbruksdirektoratet har i brev av 31. mai 2023 fra Felleskjøpet Agri (FKA), mottatt forslag til maksimalsats for omsetningsavgift for korn for kornåret 2023/2024 på 6,0 øre per kg. Forslaget er godkjent av styret i FKA den 31. mai 2023. Endelig sats for omsetningsavgift på korn for kornåret 2023/2024 fastsettes av Omsetningsrådet 22. august 2023.

Det foreligger per dags dato ingen avlingsprognose for kornåret 2023/2024. Markedsregulator påpeker at ved fastsetting av maksimalsats er det viktig å sikre et forsvarlig handlingsrom for fastsetting av endelig sats i august. De har derfor i sitt anslag tatt utgangspunkt i de kjente faktorene som påvirker kornavlingene, samt tatt høyde for de faktorene som påvirker mest, men som på nåværende tidspunkt er vanskelig å si noe om. Dette gjelder avling/daa og andel matkorn. Totalarealet er anslått til å være uendra fra forrige sesong.

FKA legger følgende forutsetningene til grunn for fastsettelsen:

- Det overlages 22 900 tonn mathvete klasse 1 og 2, 5 400 tonn matrug og 25 600 tonn førkorn (hvete, bygg og havre) fra 2022-avlingen, som ekstra tilgang til 2023-avlingen.
- Det forutsettes et avlingsnivå pr. dekar som er likt med tiårssnittet. Anslått salgsvling eksklusiv oljefrø og erter blir da i 2023/2024 satt til 1 127 000 tonn korn. Som grunnlag for avgiften er oljefrø og erter medregnet, og totalavlingen er satt til 1 145 000 tonn.
- Andel norsk mathvete av totalt forbruk er satt til 70 prosent.
- For rug, bygg og havre er det lagt til grunn full dekning av norsk vare til mat.
- Høyeste kostnader til regulering av korn oppstå dersom tilgangen av korn med matkvalitet gir behov for nedskrivning til førkorn. Som grunnlag for maksimalsats er det forutsatt en matkornandel i hvete og rug på henholdsvis 75 og 42 prosent. Dette er tilsvarende høyeste matandel siste fem år.
- Forslaget til budsjett for maksimalsatsen legger til grunn kroner 550 per tonn for nedskrivning av matkorn og kroner 490 pr tonn for overlagering av matkorn til før. Det er budsjettert en omdisponering av 25 000 tonn og overlagering av 30 000 tonn, en samlet kostnad for markedsreguleringstiltak på kroner 28 450 000.
- Av den samlede matkornavlingen er det forutsatt at følgende mengder kan gå inn i matproduksjonen: 188 000 tonn hvete, 17 000 tonn rug, 37 000 tonn havre og 3 000 tonn bygg, samlet 245 000 tonn norsk matkorn.
- Forbruket av kraftfôr er prognosert til 1 950 tonn. Det er videre forutsatt at 73,6 prosent av kraftfôret er karbohydratråvarer og at 70 prosent av dette, eksklusiv kli, skal dekkes av norsk korn. Dette gir rom for 968 000 tonn norsk korn i kraftfôret. Beregningen er forankret i «Rom for norsk korn», rapport utarbeidet av Norske Felleskjøp 9. oktober 2017.
- Anslått mengder korn, inklusiv overlagret korn og korrigert for svinn, gir i et underskudd av norsk førkorn på 97 000 tonn og et overskudd av norsk matkorn på 55 000 tonn.
- Kostnader over omsetningsavgiften til administrasjon, prognoser, faglige tiltak og opplysningsvirksomhet er basert på vedtatt budsjett med estimat for 1. halvår 2024. Markedsregulators administrasjonskostnader er anslått med utgangspunkt i regnskap for 2022, hvor 2022-regnskapet er lagt til grunn. Samlet utgjør dette 10,8 mill. kroner.
- Beregningen tar utgangspunkt i at fondet per 01.07.2023 vil være på ca. 54 mill. kroner, og at hele beløpet vil medgå til å dekke godkjente kostnader fra sesongen 2022/2023.
- Renteinntektene er prognoser til 250 000 kroner.

- Det legges til grunn at fondet skal bygges opp og ha en utgående balanse etter at kostnader for sesongen 2023/2024 er dekket på 25,0 mill. kroner.

Ovenstående forutsetninger gir en teoretisk beregnet avgift på 0,056 kr/kg.

Tallene sammenstilles som følger:

	Matkorn	Fôrkorn	Totalt
Innkjøp av korn, ekskl. oljefrø og erter (tonn)	274 000	853 000	1 127 000
Overlagret korn som ekstra tilgang i sesongen (tonn)	28 000	26 000	54 000
I alt, ekskl. oljefrø og erter	302 000	879 000	1 181 000
Forbruk av norske råvarer til mat			
Hvete	188 000		
Rug	17 000		
Bygg	3 000		
Havre	37 000		
Sum forbruk mat	245 000		
Forbruk av karbohydratråvarer til fôr:			
	1 950 000 x 73,6 %	1 435 200	
	- Kli	-52 000	
	Sum karbo	1 383 200	
Rom for norsk korn 70%		968 000	
Svinn	-2000	-8 000	-10 000
Overskudd /underskudd (-) inklusive lagre	55 000	-97 000	-42 000
Andel norsk mathvete	75 %		
Andel norsk matrug	42 %		

Budsjett markedsregulering 2023/2024, kroner

Omdisponering, 25 000 tonn à kroner 550/tonn	13 750 000
Overlagring, 30 000 tonn à kroner 490/tonn	14 700 000
Andre tiltak	0
Adm. Omsetningsrådet	1 700 000
Adm. og prognoser FKA	6 000 000
Faglige tiltak og opplysningsarbeid	3 143 000
Markedsreguleringskostnader	39 293 000
Tilpasning av fondet til 25. mill kroner	25 000 000
Renteinntekter i fondet	-250 000
Sum kostnader	64 043 000
Salgsavling inkl. proteinvekster, tonn	1 145 000
Reguleringskostnader øre/kg	5,6

Landbruksdirektoratets vurderinger

Felleskjøpet Agri har lagt forutsetninger til grunn ved beregning av forslag til maksimal omsetningsavgift for korn, oljevekster og erter i 2023/2024 som tar høyde for en situasjon som kan gi maksimale kostnader til avsetningstiltak for norsk korn. Prognosen er i all hovedsak basert på historiske tall samt informasjon om såkornomsetningen.

Det ligger alltid en usikkerhetsfaktor i fordelingen mellom høst- og vårhvete. Dette, samt væretes påvirkning på kvaliteten, kan gi lavere mathveteandel og påvirke klasse-fordelingen. Per dags dato er det stor variasjon i tilbakemeldinger vedrørende høstkornet. Tidligere Østfold melder om god overlevelse, mens det lenger nord må såes på nytt med vårkorn. I skrivende stund er langvarig tørke blitt et problem, spesielt i Viken.

Det er anslått en underdekning på 97 000 tonn norsk karbohydratråvare. De siste 10 årene er medianverdien på matandel hvete og rug henholdsvis 67 og 42 prosent, med en variasjon fra 15 til 87 prosent for hvete og fra 23 til 93 prosent for rug.

I rapporten Rom for bruk av norsk korn, er det forutsatt at det i et normalår vil være anvendelse for fôrhvete tilsvarende 250 000 tonn i alternativet «robust importbehov». Historisk har det ikke forekommet overproduksjon av fôrhvete.

FKA legger til grunn at matmelindustrien maksimalt kan benytte 245 000 tonn norsk matkorn, derav 188 000 tonn mathvete. I tillegg er det lagt til grunn i beregningen at 22 900 tonn mathvete klasse 1 og 2, samt 5 400 tonn matrug fra 2022-avlingen blir overlagret til høsten 2023.

Forbruket av mathvete er som kjent påvirket av fordelingen mellom proteinklassene i hvete. Slik situasjonen beskrives er den største usikkerheten knyttet til eventuell nedskrivning til fôr dersom mye av hveten får matkvalitet. Men det er som påpekt over, stor usikkerhet knyttet til prognosegrunnlaget på nåværende tidspunkt, og hensikten er derfor å sikre et forsvarlig handlingsrom innenfor den maksavgiften som blir fastsatt.

Andel norsk mathvete av totalt forbruk av norsk og importert mathvete er satt på nivå med gjennomsnittlig oppnådd andel de siste ti årene. Dette gir en andel på ca. 70 % norsk hvete i matmelet fra sesongen 2023/2024. Det understrekes at dette er forutsetninger basert på historikk, samt en optimal klassefordeling.

Forutsetningene som er tatt vil høyst sannsynlig utløse et behov for overlagring og/eller nedskrivning, dersom de inntreffer. Kvantum og tiltak avhenger av kvalitet. Gitt de forutsetningene Felleskjøpet Agri har satt, tilsier erfaringer fra tidligere år at en fordeling mellom nedskrivning og overlagring er sannsynlig.

Landbruksdirektoratets oppgaver over salg av kraftfôr i 2022 viser 1 977 000 tonn, som er en nedgang på ca. 50 000 tonn sammenliknet med 2021. Statistikk for 1. kvartal 2023 viser en nedgang på ca. 2 500 tonn sammenliknet med 1. kvartal 2022, dette underbygger forutsetningen om forventet kraftfôrsalg på 1 950 000 tonn. Statistikken for andre kvartal 2023 vil være offisiell før endelig omsetningsavgift fastsettes i august, og kan da danne grunnlag for å vurdere denne forutsetningen bedre.

FKA legger til grunn at fondet ved utgangen av sesongen skal være på 25 mill. kroner. Per 1. januar 2023 var fondet på 50,4 mill. kroner, og 1. juli 2023 vil det, etter FKAs beregninger, være på ca. 54 mill. kroner. Dette er i overensstemmelse med Landbruksdirektoratets beregninger, under forutsetning av at ingen a kontoutbetalinger for overlagring utbetales før 30. juni 2023.

Felleskjøpet Agri har med bakgrunn i de forutsetningene som framgår over, beregnet maksimalavgiften til 5,6 øre per kg, og innstiller på 6,0 øre per kg. Maksimal

omsetningsavgift på korn har siden sesongen 2017/2018 variert fra 2,5 til 8,0 øre per kg, med 2,5 øre per kg i inneværende sesong.

Landbruksdirektoratet har ingen ytterligere kommentarer til beregningen av maksimal omsetningsavgift eller til forutsetningene som er lagt til grunn for denne, og anbefaler forslag til maksimalsats på 6 øre/kg godkjennes.

Sak nr.: 057/23	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Jordbruksoppjøret 2023 - saker som vedrører Omsetningsrådet	Saks nr.: 23/39967- 1

Beskrivelse

Jordbruksoppjøret omfatter noen saker som direkte eller indirekte berører Omsetningsrådets forvaltningsområder. I denne saken er det gitt en oppsummering av disse.

Hjemmel**Forutsetninger****Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Informasjonen om saker fra jordbruksoppjøret 2023 som berører Omsetningsrådets forvaltningsområde tas til orientering.

Jordbruksoppgjøret 2023 - saker som vedrører Omsetningsrådet

Jordbruksoppgjøret 2023 omfatter noen saker som direkte eller indirekte vedrører Omsetningsrådets forvaltningsområde. I det følgende er disse oppsummert. Gjennomgangen bygger på Prop. 121 S (2022–2023) – Endringer i statsbudsjettet 2023 under Landbruks- og matdepartementet.

Fra Prop. 121 S (2022–2023) gjengis følgende:

7.2.8 Stiftelsen Norsk Mat

«(...) Stiftelsen må også fortsette arbeidet med å videreutvikle merkeordningen Nytt Norge. Partene legger til grunn at merkeordningen samfinansieres mellom Omsetningsrådet, merkebrukerne og dagligvarehandelen, i tråd med planen styret i Norsk Mat har lagt opp til. (...)»

7.4 Økologisk jordbruk

«(...) Stiftelsen Norsk Mat har ansvaret for å arbeide med faktabasert informasjon om økologisk mat rettet mot forbruker, og de er gitt et koordinerende ansvar for å systematisere og tilgjengeliggjøre fakta og dokumentasjon om økologisk mat. Avtalepartene er enige om å videreføre avsetningen til dette arbeidet med 2 mill. kroner i 2024, over bevilgningen til Stiftelsen Norsk mat. Omsetningsrådet oppfordres til fortsatt å delta i spleiselaget med staten om den forbrukerrettede informasjonsvirksomheten, og bidra med støtte til dette arbeidet.»

Markedstiltak i grøntsektoren

Kollektivt dekt omsetningsavgift for grøntsektoren bevilges på underpost 70.11 «Tilskudd markedstiltak grøntsektoren» i statsbudsjettet. Bevilgningen har en ramme på 40,4 mill. kroner i 2024. Dette er en økning på 4,5 mill. kroner sammenlignet med 2023. Av disse er 3,0 mill. kroner øremerket Opplysningskontoret for frukt og grønt og 1,5 mill. kroner er øremerket Norsk Birøkerlag (se punkt 7.7.2 og 7.9.4 for mer informasjon).

7.7.2 Opplysningskontoret for frukt og grønt

«(...) Med bakgrunn i OFGs viktige rolle i arbeidet med å fremme forbruk av norsk grønt, sunt og bærekraftig kosthold til barn og unge, er partene enige om at avsetningen til OFG økes med 3 mill. kroner for 2024. Det forventes at den betydelige støtten som OFG får over jordbruksavtalen kan benyttes inn i det videre arbeidet med å øke forbruket av norsk frukt, grønt, bær og potet. Innenfor OFGs formål skal det tverrsektorielle arbeidet vektlegges.»

7.8.1 Kvoteordningen for melk

«7.8.1.1 Redusert produksjonstak for melk

Partene er enige om at produksjonstaket for disponibel kvote for et enkelt foretak eller fra en enkelt landbrukseiendom reduseres fra 900 000 liter til henholdsvis 700 000 liter for kumelk og 350 000 liter for geitemelk. Foretak som hadde en høyere historisk leveringsrett per 1.1.2024 får videreført denne.»

I arbeidet med å sette en historisk leveringsrett for foretakene som har en disponibel kvote over nytt produksjonstak, vil dette kreve noe utviklingsarbeid. Per 31.05.2023 gjelder dette 105 foretak, men tallet kan endre seg frem mot 01.01.2024. Noe kostnad til utviklingsarbeid må påregnes.

Videre står det at «Melkeprodusenter som er i prosess med å utvide produksjonen, vil omfattes av en overgangsordning. For øvrig videreføres dagens regelverk for kvoteordningen for melk. Detaljene i et nytt kvoteregulativ, inkl. overgangsordningen for melkeprodusenter som er i prosess med å utvide produksjonen, sendes på høring i løpet av høsten 2023 med ordinær høringsfrist, og vil gjelde fra 1.1.2024.»

Når ordningen er på plass, vil den kreve ressurser til oppfølging, herunder saksbehandling og

kontroll. Antall produsenter som omfattes av ordningen, og varighet på ordningen, vil avgjøre hvor mye ressurser som kreves.

«Landbruksdirektoratet får i oppdrag å avklare detaljene i nytt regelverk, herunder også konsekvensen for lokalforedlingsforetak. Partene er også enige om at Landbruksdirektoratet skal vurdere muligheten for å innføre en begrensning på muligheten for å kjøpe kvote over produksjonstaket. En slik endring vil evt. kunne gjelde fra omsetningsrunden 2024.»

«7.8.1.2 Tiltak for å øke andelen eid kvote.

Endringer i kvoteordningen for 2023 og 2024

For å stimulere til å øke andelen eid kvote, er partene enige om at i omsetningsrundene i 2023 og 2024 kan inntil 100 pst. av kvotemengden selges privat.»

Dette vil kunne medføre et økt antall salgssøknader for omsetningsrundene i 2023 og 2024.

7.9.4 Birøkt

«(...) Det settes av 1,5 mill. kroner over underpost 70.11 til Norges Birøkterlag for å finansiere en opplysningsordning for honning og andre bieprodukter.»

Retningslinjer for markedsregulering av epler, matpoteter og honning peker på Honningcentralen som aktør når det gjelder markedsregulerende tiltak. Det vil derfor være behov for å endre retningslinjen slik at midlene kan tildeles Norges Birøkterlag.

8.1.2 Overførte beløp fra 2022 og omdisponering av bevilgninger i 2023

Det fremkommer i Prop. 121 S (2022–2023) at det er overført 47,6 mill. kroner i ledige midler fra 2022 til 2023. Av disse skal 10 mill. kroner overføres til underpost 70.11 «Tilskudd markeditiltak grøntsektoren» i inneværende år. Pengene vil bli overført til fondet for omsetningsavgift på grønt.

11.4 Kjøtt og egg

«(...) I søknad om produksjonstilskudd oppgir jordbruksforetakene som driver melk- og kjøttproduksjon på storfe bl.a. antall dyr de har på telledato. Partene ber Landbruksdirektoratet, i samarbeid med Mattilsynet, å utrede om datagrunnlag fra Husdyrregisteret kan brukes i stedet for søknadsdata som grunnlag for utmålingen av tilskuddene. Utredningen må avgis før 1.2.2024, slik at partene kan vurdere spørsmålet før jordbruksoppjøret i 2024. (...)»

Målpriser

Jordbruksoppjøret i 2023 gav følgende endringer i målpriser fra 1. juli 2023:

Produkt	Målpris 2022/2023 kroner per l/kg	Endringer
Melk, ku og geit	5,91	0,33
Poteter	6,38	0,46
Grønnsaker og frukt		8,8 %
Hvete, matkorn	4,80	0,00
Rug, matkorn	4,32	-0,10
Bygg	4,06	-0,10
Havre	3,93	-0,10

Målprisen på oljevekster er suspendert i avtaleåret 2023/2024.

Sak nr.: 058/23	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Kjøtt - Satser markedsreguleringen 1. halvår 2023	Saks nr.: 22/76954- 31

Beskrivelse

Nortura foreslår satser for markedsregulerende tiltak for kjøtt for første halvår 2023. Nortura foreslo opprinnelig å utsette behandlingen av satser for 2023 til september, men for å kunne lukke regnskapet foreslår Nortura nå satser for første halvår. De kommer tilbake med forslag til satser for andre halvår til Omsetningsrådets møte i september.

Forslagene til satser tilsvarende satsene vedtatt for 2022, sett bort fra at de nå i tillegg foreslår satser for skåret vare.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med Norturas søknad.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt, fastsatt av Omsetningsrådet 31.03.2011, punkt 3-1-1, med hjemmel i forskrift av 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura datert 19. juni 2023

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Det fastsettes følgende beløp og satser for markedsreguleringen i kjøttsektoren for første halvår 2023:

Pallehold	1 055 355 kroner
Innfrysing, rund vare	
Innfrysing	134,1 øre per kg
Håndteringskostnader ved fryseriene	94,4 øre per kg
Emballering	68,2 øre per kg
Svinn 1,1%	81,7 øre per kg
Sum	378,4 øre per kg
Innfrysing, skåret vare	
Håndteringskostnader ved fryseriene	94,4 øre per kg
Svinn 0,1%	10,3 øre per kg
Sum	104,7 øre per kg
Overføring mellom fryselager	
Håndteringskostnader ved fryseriene	94,4 øre per kg
Fryselagring	59,0 øre per kg

Kjøtt - Satser markedsreguleringen 1. halvår 2023

Nortura søker i brev av 19. juni 2023 om satser for markedsregulering av kjøtt for første halvår 2023.

Nortura foreslo opprinnelig i brev av 1. juni 2023 å utsette behandlingen av satsene for 2023 til september, ref. sak 50/23. På grunn av behov for å lukke regnskapet søker de nå om satser for første halvår og ønsker å komme tilbake med forslag til satser for andre halvår til Omsetningsrådets møte i september. Landbruksdirektoratet informerte Omsetningsrådet om søknaden ved utsending av dagsorden 16. juni, med henvisning til sak 50/23. Direktoratet mottok søknad fra Nortura 15. juni, og de har i etterkant sendt en revidert søknad datert 19. juni.

Norturas beskrivelse av mulige endringer fra andre halvår

Nortura skriver følgende i søknaden om hvorfor de vil komme tilbake med forslag til satser for andre halvår i september:

«Totalmarked vil komme tilbake til Omsetningsrådet i september med en vurdering om satsene bør endres for 2. halvår i 2023. Det vil trolig bli noen endringer for 2. halvår som kan påvirke godtgjørelsen til fryserier Nortura Totalmarked har avtale med som forklart under.

Et viktig forhold som har endret seg er innføringen av ny arbeidsmiljølov. Markedsregulering av kjøtt er både svært sesongbasert, men også til tider svært uforutsigbart. Tidligere har dette vært løst med å innleie av arbeidskraft i de periodene det er stort behov. Nå blir dette noe endret med ny arbeidsmiljølov, og fryseriene jobber nå for å finne løsninger på dette. Det vil nok være noe forskjellig løsning mellom de ulike aktørene og Totalmarked vil gå i forhandlinger når de har sine forslag til løsning klart. Mindre fleksibilitet i forhold til å innleie i korte perioder vil trolig medføre noe økte kostnader.

Vi opplevde at tilgangen på emballasje for helt slakt til innfrysning kunne blitt en knapphetsfaktor høsten 2022. Emballasjebransjen har endret seg de siste årene. Det er ikke lenger store lagerbeholdninger tilgjengelige. Totalmarked mener at det er fornuftig at det gjøres et engangsinnkjøp av emballasje til innfrysning av helt slakt som et beredskapslager som til en hver tid ligger tilgjengelig hos fryseriene. Med leveringstider på 2-3 måneder på emballasje er det en sikkerhet for bonden og Nortura som markedsregulator at det er tilgjengelig emballasje i Norge dersom behovet for innfrysning blir større enn prognosert. Vi vil informere Omsetningsrådet om at fryseriene har lagt inn en større bestilling på emballasje for å ha beredskap dersom tørken medfører økt slakting.

Kostnader til strøm vil også vurderes på nytt etter sommeren.

Totalmarked foreslår at de gjeldene satsene videreføres for helt slakt 1. halvår 2023 for innfrysning, håndtering, emballering, svinn og lagringsgodtgjørelse. Det beregnes en svinngodtgjørelse for skåretvare. For pallehold legges som vanlig gjennomsnittet for antall paller de tre siste år til grunn som gir en liten endring og en endring i rente fra 3,24% til 3,99%. Vi kommer tilbake til Omsetningsrådet til septembermøtet med forslag til satser for 2. halvår 2023.»

Kompensasjon for pallehold

Nortura får kompensert de kapitalkostnadene pallehold til markedsreguleringen medfører. Omsetningsrådet vedtok i møtet 15. juni 2015, jf. sak 44/15, at man heretter tar utgangspunkt i det høyeste antallet paller på reguleringslager de tre siste årene, og runder opp til nærmeste tusen. Med de tre siste årene tolker man de tre siste foregående årene, slik praksisen også har vært tidligere.

På bakgrunn av Norturas søknad og tidligere søknader settes det opp følgende oversikt over bruken av paller:

År	2022	2021	2020	2019	2018
Antall paller	16 740	8 331	23 158	30 084	27 724

Det høyeste antallet paller på reguleringslager de tre siste årene var i uke 1/2020. Da var det 23 158 paller i bruk. Palleverdien ble 31. desember 2015 endret til 2 300 kroner. Renten for første halvår 2023 er fastsatt av Landbruksdirektoratet til 3,99 prosent. Ved å legge 23 000 paller til grunn blir godtgjørelsen for første halvår 2023 på 1 055 355 kroner.

Lagringsgodtgjørelse

Nortura foreslår en lagringsgodtgjørelse på 59,0 øre per kg, som er samme godtgjørelse som gjaldt i 2022 (fra 1. august).

Håndteringsgodtgjørelse

Håndteringsgodtgjørelsen skal dekke kostnader ved arbeid og administrasjon av reguleringslagret kjøtt. Dette omfatter transport mellom bil og fryseler, veiing av pallene ved innlegg og uttak og administrasjon (papir- og oppfølgingsarbeid inkl. lagertelling).

Nortura foreslår å videreføre håndteringsgodtgjørelsen som gjaldt i 2022 (fra 1. august), på 94,4 øre per kg. Håndteringsgodtgjørelsen benyttes for all reguleringslagret vare.

Innfrysingsgodtgjørelse

Innfrysingsgodtgjørelse gjelder bare for helt slakt og skal dekke nedlegging i pall, transport inn i innfrysingsrom, innfrysing og plassering på fryseler.

Nortura foreslår å videreføre innfrysingsgodtgjørelsen som gjaldt i 2022 (fra 1. august), på 134,1 øre per kg.

Sats for emballering

Emballeringsgodtgjørelsen gjelder for helt slakt og skal dekke innkjøpskostnader per "innfrysingsenhet" og arbeidskostnader knyttet til emballeringen. Godtgjørelsen synliggjøres som én sats, men utbetalingen til fryseriene differensieres, da kostnadene per kg varierer betydelig avhengig av dyreslag.

Nortura søker om en godtgjørelse på 68,2 øre per kg, som tilsvarer satsen i 2022.

Svinngodtgjørelse

Nortura foreslår at svinprosenten på helt slakt videreføres med 1,1 prosent, mens svinprosenten for skåret vare foreslås til 0,1 prosent, som tilsvarer tidligere år.

Nortura foreslår samme sats for helt slakt som for 2022. Det var ikke foreslått sats for skåret vare i 2022. Sammenlignet med satsen i 2021 er det en økning på 5,0 øre per kg for skåret vare.

Beregnet svinngodtgjørelse blir dermed følgende:

Helt slakt	81,7 øre per kg
Skåret vare	10,3 øre per kg

Landbruksdirektoratets vurdering

Nortura foreslo opprinnelig i brev av 1. juni 2023 å utsette behandlingen av satsene for 2023 til september, ref. sak 50/23, se egen sak. På grunn av behov for å lukke regnskapet søker de i brev datert 19. juni 2023 om satser for første halvår. På grunn av blant annet innføring av ny arbeidsmiljølov og endringer i emballasjebransjen har Nortura behov for å komme tilbake til

Omsetningsrådet til septembermøtet med forslag til satser for andre halvår. Landbruksdirektoratet mener det er tilstrekkelig at disse satsene vedtas i september. Endringene i satsene kan medføre økte kostnader sammenlignet med budsjett, og det er i følge Norturas søknad sannsynlig at det blir noe økte kostnader. Som nevnt i sak 50/23 mener imidlertid Nortura at det ikke er snakk om store endringer.

Norturas forslag til satser tilsvarende satsene for 2022, sett bort fra at de i tillegg foreslår satser for skåret vare. I 2022 ble satsene behandlet to ganger i Omsetningsrådet. De ble først vedtatt i Omsetningsrådets møte 23. juni 2022, sak 60/22. Særlig på grunn av økte strømkostnader ble satsene for innfrysing, håndtering og lagringsgodtgjørelse justert i Omsetningsrådets møte 13. oktober 2022, sak 84/22, med tilbakevirkende kraft fra 1. august samme år. I år har Nortura hatt behov for å reguleringslagre skåret vare av storfe, og de foreslår derfor satser for både helt slakt og skåret vare. Nortura foreslår videreføring av satsene fra 2022, og grunnlaget for satsene er de samme som lå til grunn ved fastsettelse av satsene for 2022 sett bort fra pallehold. Landbruksdirektoratet har spurt Nortura om det ville være avvik av betydning dersom tall fra i år var lagt til grunn. Nortura mener at det er snakk om marginale endringer som ikke gir store utslag.

Kompensasjon for pallehold er beregnet på samme prinsipper som tidligere, med oppdaterte tall for antall paller på reguleringslageret de siste tre årene. Satsen for pallepanten er lik palleverdien, og denne ble 31. desember 2015 endret til 2 300 kroner. Landbruksdirektoratet har fastsatt renten for første halvår til 3,99 prosent p.a. Dette gir en pallegodtgjørelse for første halvår 2023 på 1 055 355 kroner.

Landbruksdirektoratet innstiller på Norturas forslag til satser for første halvår 2023 og legger til grunn at Nortura vil komme tilbake til Omsetningsrådet med forslag til satser for andre halvår til Omsetningsrådets møte i september.

Sak nr.: 059/23	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 23.06.2023	Tittel: Kjøtt - Henvendelse fra LMD om reguleringslagring svin	Saks nr.: 23/42169- 1

Beskrivelse

Omsetningsrådet har mottatt en henvendelse fra Landbruks- og matdepartementet (LMD) som gjelder rammen for innlegg av svin på reguleringslager. Nortura har søkt LMD om en ekstraordinær økning av rammen til 4 000 tonn for 2023, en økning på 1 000 tonn. LMD ber om Omsetningsrådets vurdering av markedssituasjonen på bakgrunn av Norturas søknad.

Etter mottak av brevet fra LMD har sekretariatet bedt KLF gi deres vurdering av Norturas søknad med frist torsdag 22. juni kl. 14:00. Nortura har også fått muligheten for å komme med ytterligere vurderinger utover beskrivelsen i søknaden deres til LMD, og de mener at brevet til LMD kan ligge til grunn da det ikke har skjedd store endringer siden det ble sendt.

Landbruksdirektoratet foreslår at Omsetningsrådet vedtar et ekstraordinært møte for behandling av henvendelsen fra LMD.

Hjemmel**Forutsetninger****Vedlegg**

Brev fra LMD av 20. juni 2023, med Norturas søknad av 14. juni 2023 som vedlegg

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet vedtar et ekstraordinært møte fredag 30. juni 2023 kl. 08:30 for å behandle henvendelsen fra Landbruks- og matdepartementet av 20. juni 2023.

Kjøtt - Henvendelse fra LMD om reguleringslagring svin

Omsetningsrådet mottok 20. juni 2023 en henvendelse fra Landbruks- og matdepartementet (LMD) som gjelder rammen for innlegg av svin på reguleringslager. Nortura søkte 14. juni 2023 LMD om en ekstraordinær økning av rammen på 1 000 tonn, slik at totalrammen blir 4 000 tonn for 2023. LMD ber om Omsetningsrådets vurdering av markedssituasjonen på bakgrunn av Norturas søknad.

Fastsetting av rammen for innlegg av svin på reguleringslager

Ved omlegging til volummodellen for svin fra 1. juli 2021 vedtok LMD en ramme på 3 000 tonn for innlegg av svin på reguleringslager. De spurte i den forbindelse om Omsetningsrådets syn på rammen, ref. Omsetningsrådets møte 28. juni 2021, sak 65/21.

Omsetningsrådet mottok brev fra LMD 30. juni 2021, der det fremgikk at rammen var fastsatt til 3 000 tonn. I brevet skrev også LMD følgende, og de viser til dette sitatet i henvendelsen de nå har sendt til Omsetningsrådet:

«Ved helt ekstraordinære markedssituasjoner, kan Landbruks- og matdepartementet godkjenne reguleringslagring ut over 3 000 tonn per år. I slike tilfeller vil departementet innhente Omsetningsrådets vurdering av markedssituasjonen.»

Vurdering av markedssituasjonen

I søknaden til LMD av 14. juni 2023 beskriver Nortura markedssituasjonen for svin og årsakene til et ekstraordinært behov for innlegg av svin på reguleringslager. For å belyse saken så godt som mulig, har sekretariatet bedt KLF om deres vurdering av Norturas beskrivelse av markedssituasjonen, samt KLFs egne vurderinger av utviklingen hittil i år og markedssituasjonen både per nå og ut året. De har fått frist torsdag 22. juni 2023 kl. 14:00. Nortura har også fått muligheten til å levere ytterligere vurderinger innen samme frist, og de har gitt tilbakemelding om at brevet til LMD kan ligge til grunn, da det ikke har skjedd store endringer siden det ble sendt.

Landbruksdirektoratets vurdering

Henvendelsen fra LMD ble sendt til Omsetningsrådet ved sekretariatet 20. juni. Landbruksdirektoratet mener at det var for kort tid fra brevet var mottatt til Omsetningsrådets møte 23. juni til å kunne legge frem en godt nok belyst sak med forslag til svar til LMD, og samtidig gi rådsmedlemmene nok tid fra mottak av saksdokumenter til møtet 23. juni. Direktoratet foreslår derfor at rådet vedtar et nytt ekstraordinært møte for å behandle henvendelsen fra LMD.

For å belyse saken utover det som ligger i Norturas søknad, har Landbruksdirektoratet bedt om KLFs vurdering av Norturas søknad. De har fått frist torsdag 22. juni kl. 14:00. KLF har signalisert at de kan ha problemer med å levere innen fristen. Besvarelsen vil bli sendt rådet når den foreligger. Direktoratet vil da forberede en ny sak til rådet for behandling i et eget møte. På grunn av kort tid til møtet, vil vi følge leveringsfrist for saksdokumenter i rutinen for hastevedtak, som er minst ett døgn før møtestart.

Det bemerkes at Nortura i sin søknad sier at «Budsjettet for omsetningsavgiften for 2023 tar ikke høyde for innfrysing i den størrelsesorden vi nå har søkt om. For å finansiere merkostnadene er det aktuelt å foreslå for Omsetningsrådet å øke satsen for omsetningsavgift på gris allerede inneværende år.» Omsetningsavgiften på svin ble satt til kr 0,90 per kg av rådet fra 1. januar 2023, og Nortura foreslår ingen endringer i sin budsjettrevisjon, jf. sak 53/23. Maksavgiften i 2023 har LMD satt til kr 1,50 per kg.

Landbruksdirektoratet foreslår at Omsetningsrådet vedtar et nytt ekstraordinært møte fredag 30. juni kl. 08:30 for å behandle LMDs henvendelse av 20. juni 2023.